

Bærum kommune

► Konsekvensutredning Friluft søy i Lysakerfjorden

Fagrapport Friluftsliv

Oppdragsnr.: 5207080 Versjon: J02 Dato: 2022-08-25

Oppdragsgiver: Bærum kommune
Oppdragsgivers kontaktperson: Ellef Ruud
Rådgiver: Norconsult AS, Kjørboveien 22, NO-1337 Sandvika
Oppdragsleder: Sylvia Stolsmo, Ingrid Disch Løset
Fagansvarlig: Ingrid Disch Løset
Andre nøkkelpersoner: Anette Fyhn, Elin Riise

J02	2022-08-25	For bruk	INLOES	ELRII	SYLSTO, INLOES
J01	2022-06-17	For bruk	INLOES	ELRII	SYLSTO, INLOES
A01	2022-03-30	Utkast til fagkontroll og tverrfaglig kontroll	INLOES	ELRII	SYLSTO, INLOES
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

► Sammen drag

Innledning og bakgrunn

Bærum kommune planlegger å etablere en ny friluftssøy mellom Fornebukta og Lagmannsholmen i Lysakerfjorden. Hensikten med tiltaket er etablering av et nytt friluftslivsområde for å møte behovet fra en voksende befolkning på Fornebu og samtidig gjenbruke overskuddsmasser fra infrastrukturprosjekter i nærheten.

Bygging av ny friluftssøy med adkomstvei er konsekvensutredningspliktig iht. forskrift om konsekvensutredninger § 6, bokstav c). Bærum kommune har fastsatt et eget planprogram for utbyggingen, som stiller krav til utredning av fagtema friluftsliv.

Metode

Konsekvensutredningen av friluftsliv er gjennomført i henhold til metodikken i Miljødirektoratets veileder «Konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941». Kunnskap om status og verdier for friluftsliv er gjennomført ved gjennomgang av eksisterende informasjon, befaring og kontakt med ulike lag og foreninger. I forbindelse med utredningsarbeidet ble det også opprettet en medvirkningsportal for å nå ut til ulike lag og foreninger, barnehager og skoler, samt enkeltpersoner. Høringsuttalelser og innspill knyttet til friluftsliv er innarbeidet i utredningen.

Verdier

Influensområdet er i dag mye brukt til friluftsliv og rekreasjon av særlig lokalbefolkningen på Fornebu og av tilreisende, primært fra andre deler av Østlandsregionen. Fornebulandets kystsone er allment tilgjengelig. Områdets nærhet til sjø, naturområder og grønne lunger, gjør det til et attraktivt turmål for besøkende fra både land og sjø, med særlig høy bruksfrekvens i sommerhalvåret. Områdets beliggenhet i Lysakerfjorden byr på mange muligheter for naturopplevelser og utøvelse av friluftsliv langs kysten.

På land finnes et nettverk av kyststier og sykkelveier som strekker seg rundt hele Fornebu. Det finnes også rikelig med friområder, grøntarealer, parker og naturreservater som gir mulighet for mange flotte turopplevelser. I hjertet av Fornebu finnes blant annet Nansenparken, som utgjør en 200 daa stor park for rekreasjon, turgåing og trening.

Fornebulandets varierte kystlinje med odder, nes, bukter og vikar, danner naturlige møteplasser for strandliv, fritidsfiske, lek og bading. Det er mange steder tilrettelagte friluftslivsområder. I nærhet til tiltaksområdet er særlig Fornebukta en populær badeplass i sommerhalvåret. Foruten næringsfiske foregår det en del fritidsfiske i Lysakerfjorden, og det finnes gode fiskemuligheter fra både land og i sjø. I strandsonen ved tiltaksområdet finnes det også et statlig sikra friluftslivsområde (Smedtangen).

Sør for planlagt friluftssøy ligger Lagmannsholmen naturreservat. Formålet med vernet er å bevare en viktig geologisk lokalitet for forståelse av Oslofeltets fossilførende bergarter, samt ivareta et rikt plante- og dyreliv. Som geologisk reservat er lokaliteten særlig brukt i undervisningssammenheng av forsknings- og undervisningsinstitusjoner. Langs strandlinjen er det fin gang- og sykkelsti, og det er satt opp skilt ved inngangen til reservatet som forklarer både geologi og vegetasjon. I tillegg til å ha geologisk verdi, er reservatet en viktig hekkeplass for flere sjøfuglarter, som gjør området attraktivt for fuglekikking. Innenfor naturreservatet ligger dykkerfeltet «Fornebuveggen» som er et av de nærmeste dykkerfeltene i forhold til utfart fra Oslo. Feltet består av en bratt vegg som går fra ca. 7-12 meters dyp. Nedenfor veggen og rett nord for holmen ligger et lite båtvrak som gjør området attraktivt som oppholdssted for fisk og dermed interessant for dykkere.

Fra kyststien går det flere grusstier/tråkk over et større friområde med gressplen og parktrær, før de ledes ned til sjøen. Gressletta i nord er godt tilrettelagt for allment friluftsliv, med benker, søppelkasser og en fastmontert grill. Nede ved sjøen ligger også et badehus som tilhører Villa Hareløkken. Badehuset er et kjent fotomotiv på Fornebu, og et fint turmål som gir utsikt over fjorden, for turgåere som passerer området langs kyststien. Området brukes også av badegjester, fiskere og ilandstigning for kajakkpadlere.

Indre del av Lysakerfjorden er et egnet sted for maritime aktiviteter i og på sjø. I sommerhalvåret er området i sjø særlig populært for kajakkpadling, vindsurfing, Stand-Up-Paddle (SUP), seiling, bading, dykking og snorkling. Det er også stor båttrafikk inn og ut av Lysakerfjorden og hele kystlinja er mye brukt av fritidsbåter. Flere lokale lag og foreninger som brettseilerklubber, seilforeninger, ro- og kajakkklubber og dykkerklubber holder til i området, hvorav flere tilbyr sommerleirskoler og kurs. Området hvor friluftsliv planlegges anvendes hyppig av medlemmer i Oslo Kajakklubb på daglige turer fra klubbanlegget ved Bestumkilen og vestover på Bærumsiden av Oslofjorden. Det går en kjent padlerrute langs hele kystlinjen av Fornebu fra Lysakerelven og sørover langs land.

Påvirkning og konsekvens

Friluftslivsområder vil i liten grad bli direkte berørt av den nye friluftsliv på Fornebu. Anleggelse av adkomstbru vil kunne medføre et mindre inngrep i strandsonen og i det statlig sikrede friluftslivsområdet Smedtangen. Utfyllingen i sjø vil medføre et arealbeslag i Lysakerfjorden, som vil gi fysiske barriereeffekter for utøvelse av friluftslivsaktiviteter i sjø som f.eks. padling, vindsurfing, fritidsfiske og båtliv. For brukere som vanligvis passerer gjennom området vil tiltaket medføre til at forbindelseslinjer blir noe forlenget. Som et avbøtende tiltak er det lagt til grunn at adkomstbrua mellom strandsonen og øya skal ha passasjemuligheter for kajak.

Når det gjelder viktige ferdselsforbindelser og grønne korridorer på land som f.eks. Fornebupromenaden og kyststien langs strandsonen, vil ikke tiltaket medføre noen fysiske barriereeffekter, og friluftslivsområdene vil være like lett tilgjengelige som i dag.

Konsekvensene er primært knyttet til visuelle virkninger i form av at tiltaket vil bli godt synlig fra enkelte friluftslivsområder og ferdselsforbindelser, og vil kunne endre landskapsopplevelsen sammenlignet med dagens situasjon. For lokale beboere og folk som benytter seg av friluftslivsområdene vil den nye øya kunne begrense utsikten utover mot fjorden. Noen brukere som benytter området til aktivitet og rekreasjon vil kunne oppleve at øya forringer landskapsopplevelsen, mens den for andre vil kunne tilføre området nye visuelle kvaliteter.

Områdets beliggenhet i Lysakerfjorden gjør at det allerede er påvirket av noe støy fra båttrafikk, særlig i sommerhalvåret da båtaktiviteten er størst. Økt menneskelig aktivitet på øya vil kunne medføre noe økt støy fra musikkannlegg og båttrafikk, men støynivået vil ikke overskride de gjeldende grenseverdiene for støy i T-1442:2021. Den ferdige etablerte øya forventes å medføre ingen/liten endring i lydbilde sammenlignet med dagens situasjon.

Friluftsliv har som formål å tilgjengeliggjøre friluftsliv for flere, og tilrettelegge for et mangfoldig tilbud av aktiviteter på land og i sjø. Samtidig er det ønskelig å skape gode oppholdsrom og naturopplevelser i nærmiljøet. Det er planlagt å tilrettelegge for varierende bruk med turstier, badeplasser, leke- og rekreasjonsområder, benker og toalett- og sanitæranlegg. Øya vil kunne tilføre området nye opplevelseskvaliteter, med aktivitetsmuligheter som turgåing, lek- og rekreasjon, bading, soling, grilling med mer. Det vil også være muligheter for å legge til med båt og kajak, samt utøve aktiviteter i sjø som fiske og snorkling/dykking og annen vannsport. Både atkomst fra land og turveier på øya vil tilrettelegges for rullestolbrukere. Nye ferdselskorridorer og grøntområder vil kunne gi muligheter for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Ferdselsårer til øya vil også kunne binde viktige friluftslivsområder sammen, og gi økt bruk av friluftslivsområdene.

I sum vil tiltaket vil gi positive virkninger for friluftslivet, gjennom å skape nye friluftslivsområder og øke arealet av og tilgangen til grøntområder på Fornebu. Resultater fra medvirkningen utført i forbindelse med denne utredningen, viste at mange ser på øya som et attraktivt tiltak, og ønsker å bruke den.

Selv om etablering av øya vurderes å gi noen negative virkninger for eksisterende friluftslivsområder vurderes de positive virkningene av et nytt område med god tilrettelegging for friluftslivsaktiviteter og rekreasjon som større. Den samlede konsekvensgraden for friluftsliv vurderes som «**positiv**».

Tabell 1.1. Sammenstilling av konsekvenser og rangering av alternativer.

Delområde	Alternativ 0 - konsekvenser	Alternativ 1 - konsekvenser
Delområde A Fornebupromenaden	0	0
Delområde B Fornebukta	0	0
Delområde C Smedtangen	0	-
Delområde D Strandsonen mellom Sjøflyhavna – Lysaker	0	-
Delområde E Lagmannsholmen	0	0
Delområde F Lysakerfjorden	0	-
Ny friluftssøy	0	++
Avveining	Ingen negative eller positive konsekvenser	Tiltaket vil kunne gi noe, men få negative virkninger på eksisterende friluftslivsområder. Virkningene er primært knyttet til mindre inngrep i strandsonen og i Smedtangen, samt fysiske barriereeffekter i sjø. Tiltaket vil bli godt synlig fra enkelte friluftslivsområder og ferdselsforbindelser, og vil kunne endre landskapsopplevelsen. Til tross for noe negative virkninger for eksisterende friluftslivsområder, vurderes tiltaket totalt sett å være en forbedring for tema friluftsliv sammenlignet med dagens situasjon. Den nye friluftssøya vil gi positive virkninger for friluftslivet, gjennom å skape nye friluftslivsområder og øke arealet av og tilgangen til grøntområder på Fornebu. Øya vil kunne tilføre området nye opplevelseskvaliteter, med mange aktivitetsmuligheter. De positive konsekvensene for friluftssøya er tillagt betydelig vekt i den samlede konsekvensgraden.
Samlet konsekvensgrad	Ubetydelig konsekvens	Positiv konsekvens
Rangering	2	1
Forklaring til rangering	Dagens situasjon, uten nye inngrep.	I sum vurderes de positive virkningene ved den nye friluftssøya som større enn de negative, slik at den samlede konsekvensgraden for friluftsliv vurderes som « positiv ».

Innhold

1	Innledning	9
1.1	Bakgrunn	9
2	Tiltaksbeskrivelse	10
2.1	Beskrivelse av tiltaket	10
2.1.1	<i>Fyllingsgeometri – utforming og volumestimat</i>	11
2.1.2	<i>Adkomst via gangbru</i>	13
2.1.3	<i>Opparbeidelse av friluftslivsoverflate</i>	14
2.1.4	<i>Sekundære tiltak knyttet til prosjektet</i>	18
2.2	Anleggsfase	18
2.2.1	<i>Alternativ A, Massetransport på lastebil til Fornebu</i>	18
2.2.2	<i>Alternativ B, Massetransport på lekter til Fornebu</i>	23
2.2.3	<i>Generelle forutsetninger</i>	23
2.3	Planprogrammets krav	25
2.4	Andre gjeldene premisser	25
2.5	Definisjon av fagtema og avgrensning mot andre tema	26
3	Metode og datagrunnlag	27
3.1	Metode for utredning av ikke-prissatte temaer	27
3.2	0-alternativet (referansealternativ)	27
3.3	Utredningsområde	27
3.4	Metode for utredning av fagtema friluftsliv	28
3.4.1	<i>Kunnskapsinnhenting</i>	28
3.4.2	<i>Inndeling av delområder</i>	29
3.4.3	<i>Vurdering av verdi</i>	30
3.4.4	<i>Vurdering av påvirkning</i>	31
3.4.5	<i>Vurdering av konsekvens for hvert delområde</i>	32
3.4.6	<i>Vurdering av konsekvens for hvert alternativ</i>	34
4	Karakteristiske trekk ved tiltaks- og influensområdet	35
5	Verdivurdering	37
5.1	Delområde A Fornebupromenaden	38
5.2	Delområde B Fornebukta	42
5.3	Delområde C Smedtangen	45
5.4	Delområde D Strandsonen mellom Sjøflyhavna - Lysaker	48
5.5	Delområde E Lagmannsholmen	51
5.6	Delområde F Lysakerfjorden	52
5.7	Ny friluftsliv	54
5.8	Oppsummering av verdisatte delområder	55

6	Vurdering av påvirkning og konsekvens	56
6.1	Delområde A Fornebupromonaden	56
6.2	Delområde B Fornebukta	56
6.3	Delområde C Smedtangen	57
6.4	Delområde D Strandsonen mellom Sjøflyhavna - Lysaker	57
6.5	Delområde E Lagmannsholmen	58
6.6	Delområde F Lysakerfjorden	58
6.7	Ny friluftsliv	59
7	Konsekvenser i anleggsperioden	61
8	Skadeforebyggende tiltak	63
8.1	Driftsperioden	63
8.2	Anleggsperioden	64
9	Samlet konsekvens	65
10	Referanser	67

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Bærum kommune planlegger å etablere en ny friluftslivsmellom Fornebukta og Lagmannsholmen i Lysakerfjorden. Hensikten med tiltaket er etablering av et nytt friluftslivsområde for å møte behovet fra en voksende befolkning på Fornebu og samtidig gjenbruke overskuddsmasser fra infrastrukturprosjekter i nærheten.

Planprogram for detaljregulering av ny friluftslivsmellom ble fastsatt den 30.mai 2017 [1]. Som en del av reguleringsprosessen ønsker kommunen at tiltaket skal konsekvensutredes.

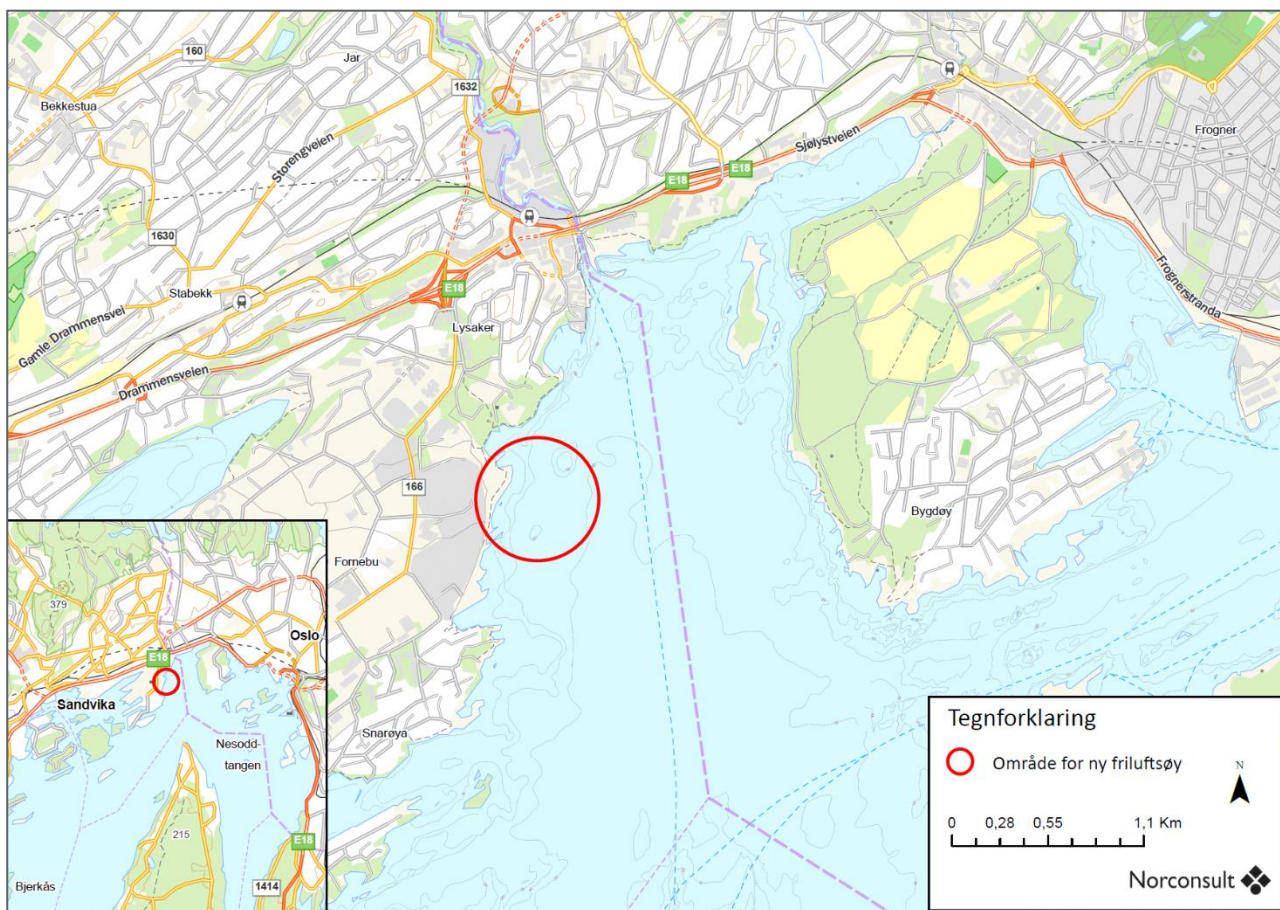
Ettersom prosjektet har vært endret i løpet av prosessen baseres konsekvensutredningen på tiltaksbeskrivelse som er i tråd med dagens stand av planleggingen.

Flere konsekvensutredninger utføres av Norconsult, basert på grunnlag mottatt fra Bærum kommune, Bærum kommunes Ressursbank, Norges Geotekniske Institutt (NGI) og andre sidestilte konsulenter.

Forliggende konsekvensutredning omfatter virkninger av tiltaket både i anleggs- og driftsfasen.

2 Tiltaksbeskrivelse

Friluftssøya er planlagt øst for Fornebu i Bærum kommune ved grensen til Oslo kommune. Forslag til område for ny friluftssøy er vist i Figur 2.1.

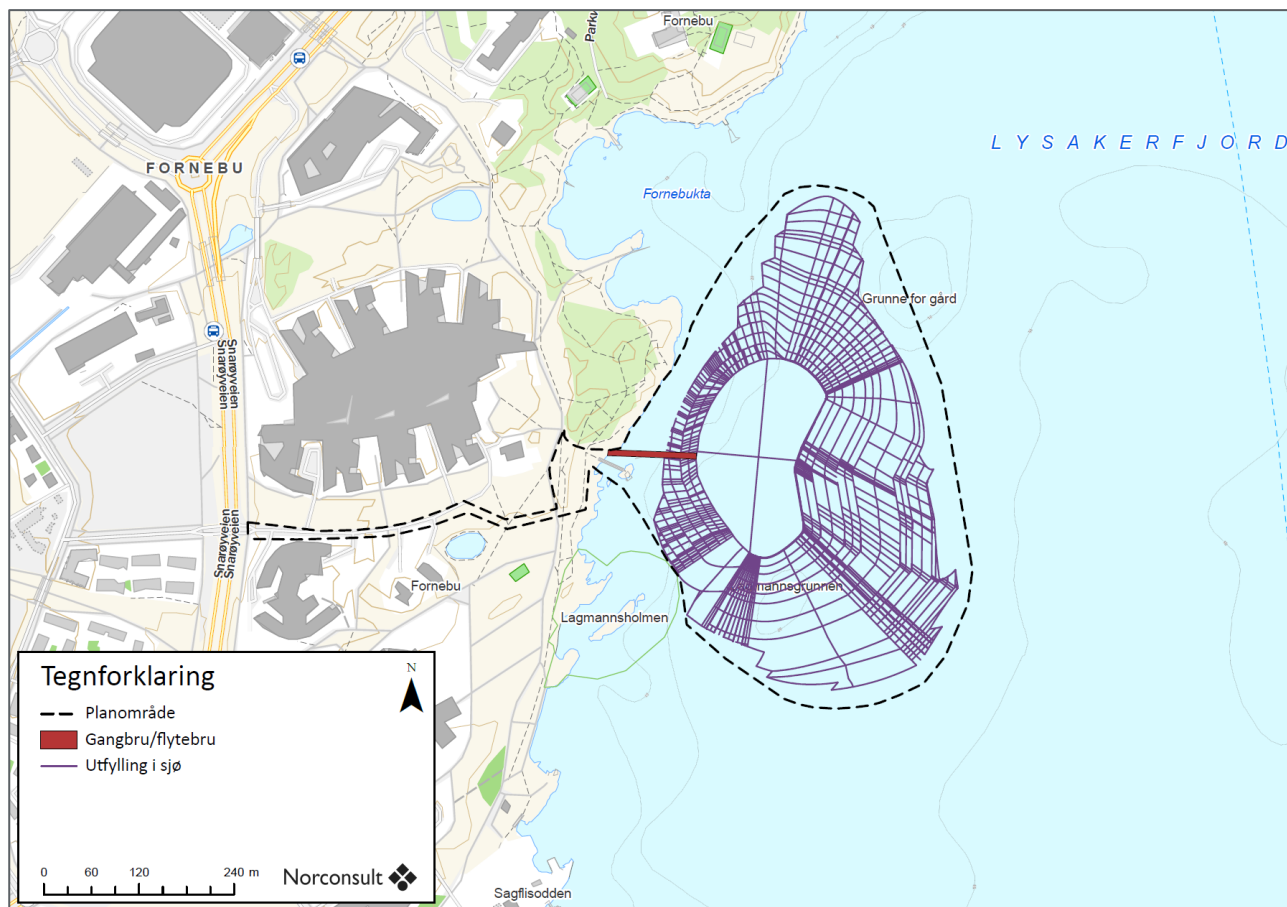
Figur 2.1. Oversikt over forslag til område for ny friluftssøy mellom Fornebubukta og Lagmannsholmen i Lysakerfjorden i Bærum kommune.

2.1 Beskrivelse av tiltaket

Planområdet begrenses av Snarøyveien i vest, Fornebubukta i nord, kommunegrensen mot Oslo i øst og Lagmannsholmen i sør, se Figur 2.2.

Øya planlegges å bygges opp som en fylling av sprengstein i sjø med masser fra planlagte samferdselsanlegg nær Fornebu.

Etablering av friluftssøya vil også kreve bygging av adkomst fra land via gangbru.

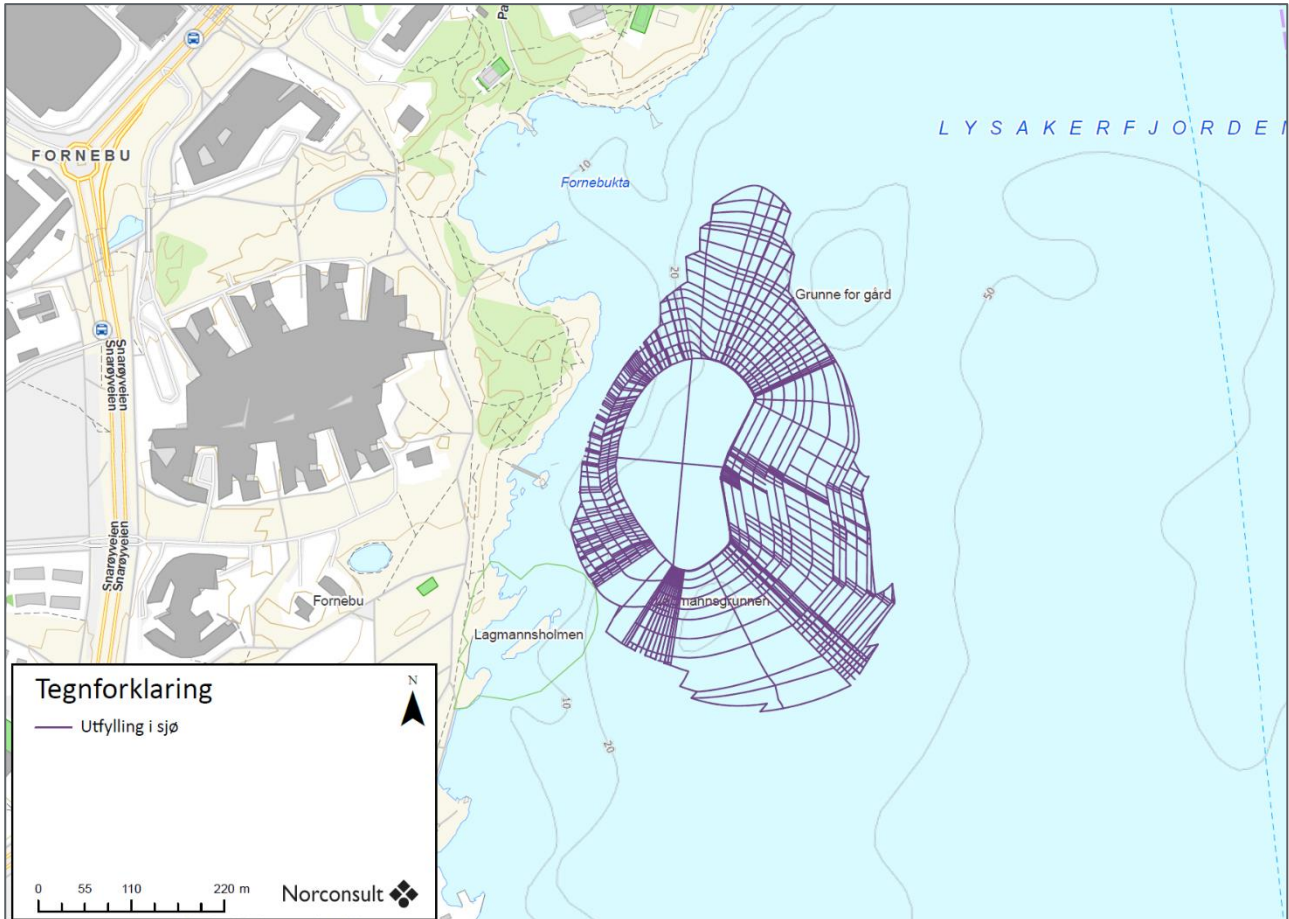

Figur 2.2. Planområde for ny friluftssøy.

2.1.1 Fyllingsgeometri – utforming og volumestimat

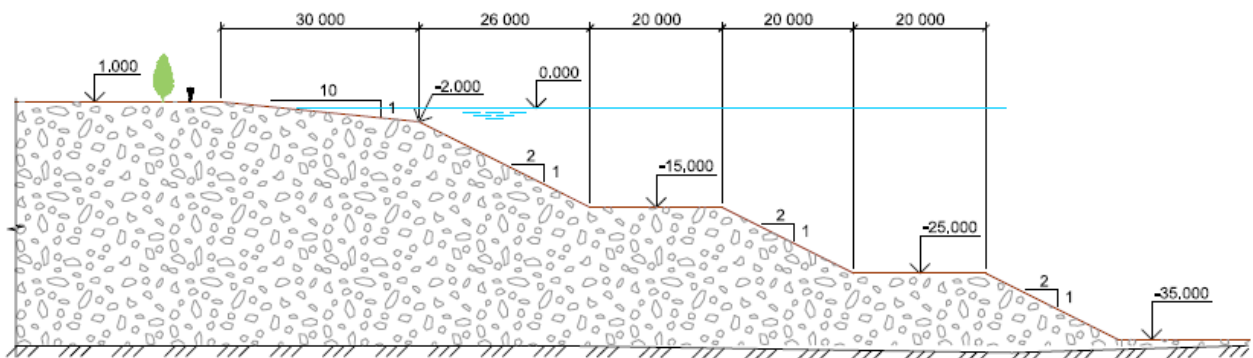
NGI prosjekterer i oppdrag for Bærum kommune fyllingen som danner friluftssøyas utforming og beregner dens stabilitet. Med bakgrunn i geotekniske krav er øya plassert høyere enn kote -50 og det er forutsatt en oppbygging med platåer på forskjellige høyder. Bredden av platåene og helningen av skråninger er vist i Figur 2.3. Ettersom den geotekniske prosjekteringen ikke er avsluttet, baseres konsekvensutredningene på følgende indikerte verdier:

- Øyoverflate 28 000-30 000 m²
- Utforming på fylling og motfyllinger som vist i Figur 2.3 og Figur 2.4.
- Tippvolum er estimert til å være mellom 2,3-3 mill. m³
- Forutsatt ca. 1:10 helning fra kote +1 til kote -1 i snitt. Det er ikke forutsatt noe fylling over kote +1 på land, men dette vil kunne være aktuelt i deler av området.

Figur 2.3. Oversiktskart som viser geometrimodell for planlagt utfylling i sjø.

Fyllingsgeometrien beregnes av NGI. Den skjematiske fremstillingen vist i Figur 2.4 er noe forenklet.

Figur 2.4. Skjematisk illustrasjon av oppbygning av øya.

2.1.2 Adkomst via gangbru

Friluftslivskalet skal vere tilgjengeleg for brukere slik at de kan komme tørrskodd frå land. Praktiske krav (renovasjon, tilkomst for redningsetater med mer) medfører at adkomstveien må vere kjøresterk, selv om kjøring vil vere forbudt for vanlig motorisert trafikk.

Som grunnlag for denne tiltaksbeskrivelsen har Norconsult utført enkle vurderinger av mulige bruløsningar for adkomst til øya. Det er foreløpig ikke valgt løsnings for utforming av adkomstvei til øya, men det er lagt til grunn en rekke forutsetningar.

Brulengden vil vere i størrelsesorden 100 meter. Adkomsten må tilfredsstille krav til universell utforming (UU) slik at alle brukergrupper kan komme til øya. Det legges til grunn at utforming skal vere «nøktern» og ikke dominerende i landskapet.

Brua må ikke vere til hinder for at kajaker etc. kan passere under. Det bør vere minimum ett sted med fri høyde ca. 1 meter ved høy vannstand.

Aktuelle hovedtyper for bru vil vere en tradisjonell bru («fast bru») med landkar og pilarer i vannet som opplegg for bruoverbygningen, eller en flytebru bestående av flyteelementer som kobles sammen og forankres til land og sjøbunn.

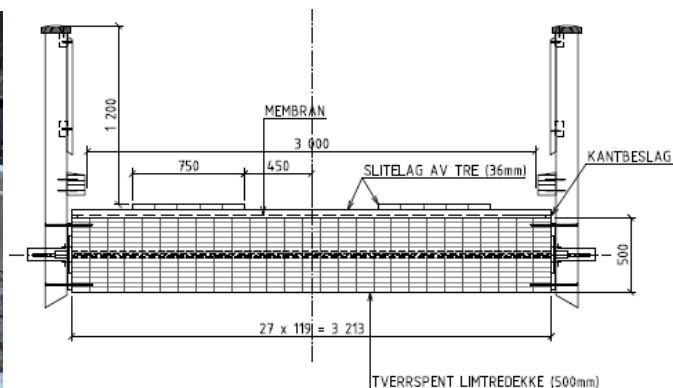
Som startpunkt av brua/flytebrua er det valgt et sted som tidligere har vært sterkt påvirket av inngrep. Den vil derfor ligge nært et badehus som har vært reist på grunnlag av historiske teininger. Utforming av brua vil derfor ikke bare stille krav til god utforming generelt, men også til utforming i overgangen fra land til sjø nært badehuset.

Tradisjonell bru

Det legges til grunn at en tradisjonell bru fundamenteres på peler som rammes til berg. Bestemmende for fundamenteringen vil hovedsakelig vere geotekniske forutsetningar, vanndybde og fylling for øya.

Det legges til grunn en fri bredde av gangbanen på 3,0 m. Brua bør legges så høyt at belastningar fra bølger ved høy vannstand unngås eller opptas av konstruksjonen. Nivå for dette vurderes nærmere senere, men underkanten av brua antas å måtte vere i nærheten av kote +1,5 (NN 2000) der det er passasje for kajakk. Det må da forventes at brua helt eller delvis vil kunne bli liggende under vann i ekstreme situasjoner (høyeste observerte vannstand er ca. +2,0). Brua fundamenteres på peler i en pelegruppe på 2-3 peler som rammes til berg. Typisk peledimensjoner vil vere 500 - 700 mm avhengig av dybden.

Det er ikke besluttet brutype eller materialer. Aktuelle brutyper er platebru i betong eller tre, bjelkebru i stål eller tre, bru for lengre spenn eller en kombinasjon av flere brutyper. I denne utredningen legges det til grunn at brutraseen blir relativt flat, med et toppunkt som muliggjør passasje for kajaker o.l. Videre forutsettes det at brua ikke har oppstikkende kantbjelker slik at sluk på brua kan unngås og vann kan renne ut i sjøen. Det forutsettes også at brua vil ha en relativt liten konstruksjonshøyde slik at den ikke kommer unødvendig høyt. Figur 2.5 viser et eksempel på utforming av en tradisjonell gangbru (platebru i limtre).

Figur 2.5. Platebru i limtre. Storrusti gang- og sykkelbru over Gudbrandsdalslågen. Spennvidde 27 m. Byggeår 2018.

Flytebru

En flytebru med lengde på ca. 100 m bestående av flere elementer (pongtonger av betong) som kobles sammen kan være en alternativ bruløsning.

For å begrense bevegelsene som oppstår pga. naturkrefter er det fordelaktig med store bruelementer. De enkelte elementene kan være opp til 40 m lange. Hvor lange elementene skal være avhenger av den totale brulengden og hvor en åpning i brua for padlende plasseres. Elementet nærmest land i begge ender bør bygges mindre dypgående for å sikre at disse elementene ikke treffer sjøbunnen ved lavvann. Bredden på brua bør være ca. 4,5 m.

Det anslås at flytebrua konstrueres med et fribord på ca. 0,5 m. Det kan monteres levegg på sydsiden for å ta av for sjøsprøyt.

Siden flytebrua er forankret med lange liner som er festet til ankere på sjøbunnen vil den bevege seg noe på tvers av bruas lengderetning pga. vind, bølger og vannstandsvariasjoner. Det installeres en festeline med anker i hver ende av brua og en festeline med hanefot og med anker ved hver kobling av elementer på hver side av flytebrua. Med 4 flyteelementer i hele bruas lengde blir det 5 liner og 5 ankere på hver side av flytebrua. Det benyttes selvedgravende eller nedgravde ankere for å oppnå tilstrekkelig forankringskraft.

For at kajaker etc. skal kunne passere flytebrua kan det bygges en bru mellom to flyteelementer. Denne brua legges med en høyde hvor underkant har en høyde ca. 1 m over vannflaten. På hver side bygges det ramper med en helning som tilfredsstiller kravene til universell utforming. Med en helning på 1:15 gir dette en rampelengde på 15 m.

En utfylling med sprengstein ut fra landsidene vil være naturlig for adkomst ut til flytebrua. Mellom moloene og flytebrua monteres landganger. Moloene bygges opp til en kote på ca. +1,5 (NN 2000).

2.1.3 Opparbeidelse av friluftssøyas overflate

Som grunnlag for tiltaksbeskrivelsen har Norconsult gjort vurderinger av mulige landskapsutforminger på øya, basert på NGIs fyllingsmodell. Gjennom tverrfaglig deltagelse, kontakt med kommunen og gjennomgang av høringsuttalelser er det sett på muligheter og begrensninger for utforming på øya. Det er foreløpig ikke fattet beslutninger om endelig utforming eller hvilke aktiviteter det skal tilrettelegges for på øya, men det er lagt til grunn en rekke forutsetninger.

Øyas topografi og form har som hensikt å fremstå som et naturlig element i landskapet, som har et godt samspill med eksisterende kystlinje, og som danner grunnlag for å skape gode oppholdsplasser med varierte landskapskvaliteter. Terrengoverflaten vil ha en buktende form for å etterlikne den naturlige kystlinjen, og for å skape flere varierte og mindre rom og oppholdsplasser. Randsonen mellom vann og land er en viktig sone for det biologiske mangfoldet, og ved å skape en buktende kystlinje vil det totale arealet av denne sonen bli større. I sør vil terrenget trekkes lenger inn for å skape en holme for hekkende sjøfugl i forlengelsen av Lagmannsholmen, og samtidig skape flere gruntvannsområder med fjæresoner. Terrenget på øya vil tilpasses for å skape lune soner i ly for de dominerende vindretningene, og for å skape lune oppholdsplasser som er direkte eksponert for kveldssolen.

Figur 2.6. Illustrasjonsplan for friluftløya.

Det legges til grunn at det på deler av øya skal avsettes avskjermede områder med stedegne kalkrike masser fra Fornebu. De kalkrike massene skal brukes for å etablere vegetasjon og tilrettelegge for utvikling av kalkrik natur som ligner stedegne naturtyper. Nyplanting av stedegne arter og etterligning av stedegne naturtyper vil kunne bidra til å øke naturverdiene på øya. Sentrale deler av området skal bestå av mer slitesterke grøntområder, mens strandsonen vil få et mest mulig naturlig preg med strandeng.

Figur 2.7. Konseptskisser av øyas overflate (t.v.) og fjæresone (t.h.). Den universelle utformingen av øya har til hensikt å tilrettelegge for et variert landskap over og under vann.

Friluftssøya har som formål å tilgjengeliggjøre friluftsliv for flere, og tilrettelegge for et mangfoldig tilbud av aktiviteter på land og i sjø. Samtidig er det ønskelig å skape gode oppholdsrom og naturopplevelser i nærmiljøet. Friluftslivsarealene skal utformes slik at de vil være attraktive for meget diverse brukergrupper og for bruk i alle årstider. Det er planlagt å tilrettelegge for varierende bruk med badeplasser, leke- og rekreasjonsområder, benker, toalett- og sanitæranlegg, kiosk med mer. Det vil også være muligheter for å legge til med båt og kajakk, samt utøve aktiviteter i sjø som fiske og snorkling/dykking og annen vannsport. En gjennomgående turvei vil knytte de ulike aktivitetsområdene og badeplassene sammen i en runde rundt øya, med mindre snarveier og omveier. Både atkomst og turvei vil tilrettelegges for rullestolbrukere.

Figur 2.8. Landskapsvisualisering fra land som viser øya med adkomstbro, sett fra vest.

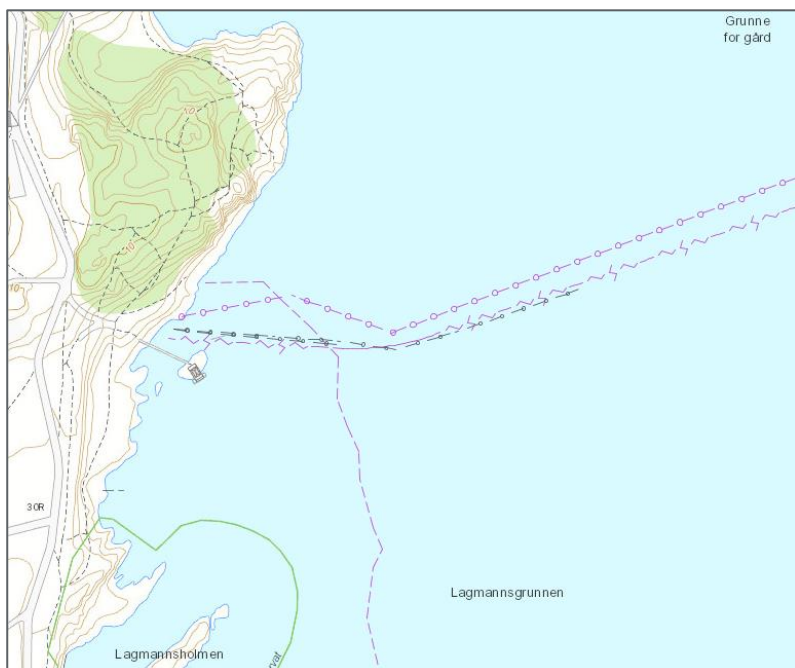

Figur 2.9. Landskapsvisualisering av øyas overflate, sett fra sørvest.

2.1.4 Sekundære tiltak knyttet til prosjektet

Inntak- og utslippsledningene til Oslofjord Varme energisentral i Telenorbygget (Energisentral Fornebu Nord) og tre fiberkabler til Telenor vil måtte legges om i forbindelse med etablering av friluftløypa. Disse tiltakene er ikke nærmere prosjektert.

Det legges til grunn for konsekvensutredningene at natur- og friluftslivsområdene nord for adkomsten til friluftløypa og verneområdet Lagmannsholmen ikke vil berøres av omleggingen av disse ledningene og kablene. For omlagt sjøvannsledning forutsettes at den legges på den nye fyllingen, slik at ingen nye områder berøres.

Figur 2.10. Sjøvannsledninger (svart stiplete linjer) og fiberkabler tilhørende mobilsambandet (rosa linjer) som må legges om ifbm. prosjektet. Hvor ledningene/kablene vil legges til er per i dag ikke avklart. Kilde: [Kystinfo \(kystverket.no\)](http://kystinfo.kystverket.no)

2.2 Anleggsfase

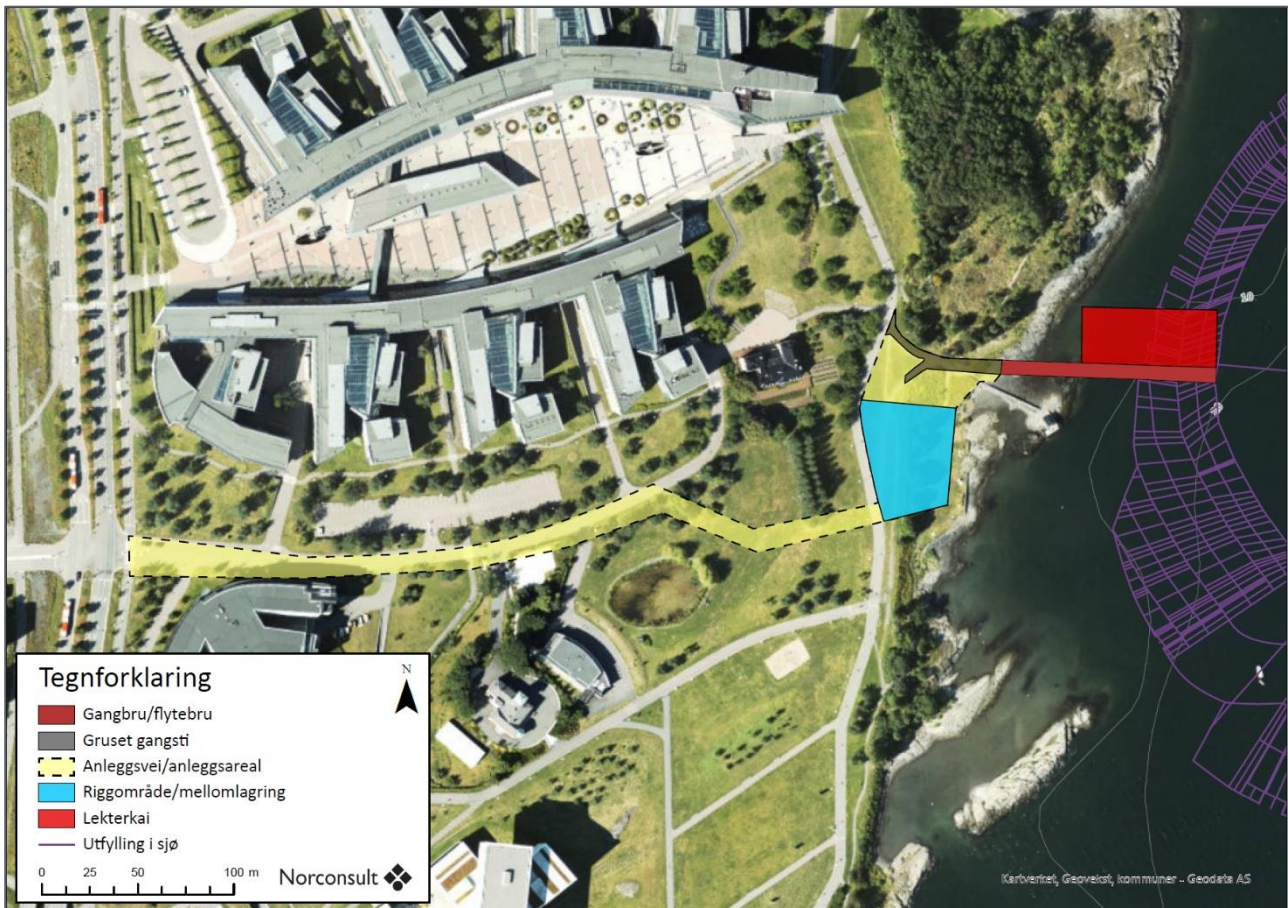
I Bærum og Oslo vest vil det i nær framtid produseres mange millioner tonn med sprengstein fra forskjellige prosjekter, blant annet ved utbygging av E18 og Fornebubanen. Hvilket prosjekt massene for friluftløypa vil komme fra er foreløpig ikke avklart. Det finnes to overordnede alternativer for massetransport til friluftløypa. Alternativene er beskrevet i kap. 2.2.1 og 2.2.2.

2.2.1 Alternativ A, Massetransport på lastebil til Fornebu

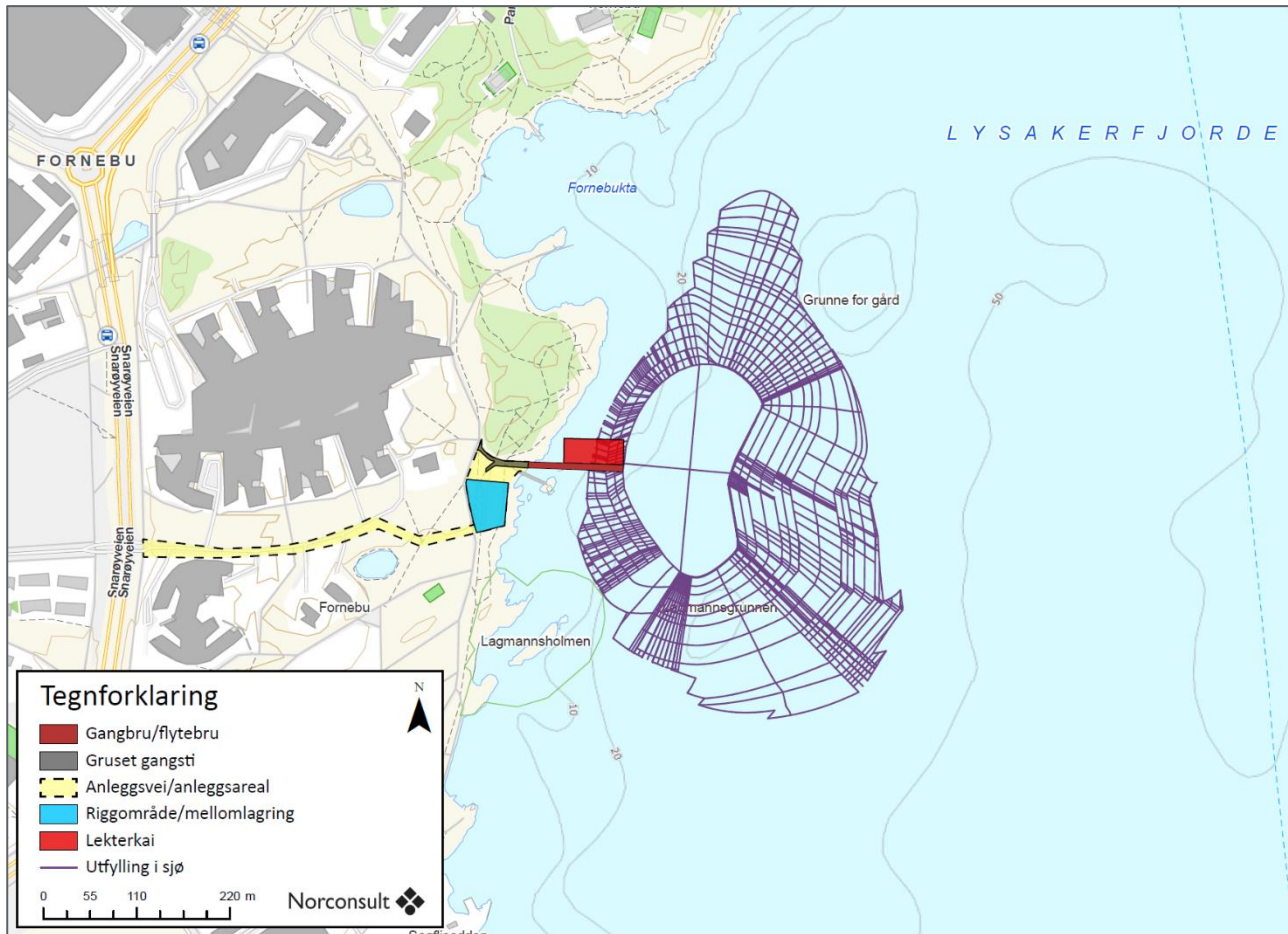
Alternativ A består av transport fra Fornebu med lastebil fra E18, via Snarøyveien og en midlertidig anleggsvei ut til sjøen. Den midlertidige anleggsveien planlegges å gå inn fra Snarøyveien langs sørsiden av Telenorbygget, gjennom parkarealet og fram til bukta ved «badehuset» før den påkobles ny bru som adkomst til friluftløypa, se Figur 2.11.

Dette alternativet innebærer at det vil være nødvendig å disponere mellomagringsarealer i nærheten av kaianlegget der massene vil lastes på lekter.

Videre må det tilrettelegges for omlasting av massene på lekter. Rigg- og mellomlagringsområdene i dette transportalternativet vil brukes i hele anleggsperioden på 3-4 år for fylling og 1 år for etablering av gangbrua.

Figur 2.11. Alternativ A for massetransport består av midlertidig anleggsvei/anleggsområde (gul), riggområde (blå) og lekterkai (rød). Alternativ B er nokså likt alternativ A, men uten lekterkai, og perioden for anleggsvei og riggområdet vil reduseres til en sesong.

Figur 2.12. Fyllingsgeometri (lilla) for friluftssøya. Midlertidig adkomstvei er vist som gul flate med stiplet omriss. Denne veien vil tilbakeføres til opprinnelig tilstand etter endt anleggsfase.

Midlertidig lekterkaianlegg

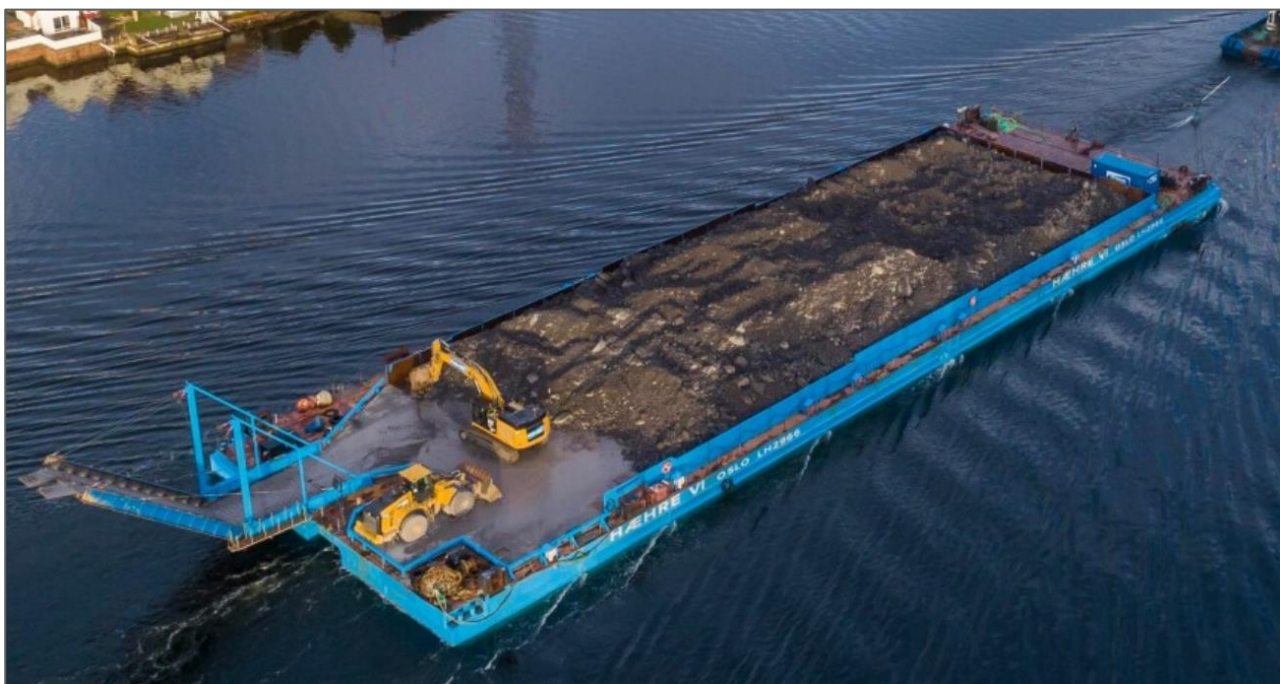
I forbindelse med etablering av friluftssøya er det også behov for å etablere en eller flere midlertidige kaianlegg. Ett av disse kaianleggene er direkte relatert til Fornebu og vil bli liggende i forlengelsen av den midlertidige anleggsveien hvor massene vil bli uttransportert. Mulig plassering av midlertidig lekterkaianlegg er vist i Figur 2.11 og Figur 2.12.

For å minimere belastningen på omgivelsene er det planlagt å bruke en eller flere såkalte «Nordsjø-lektere» som midlertidige kaianlegg. En typisk slik lekter har dimensjonene 80 x 30 meter og tilstrekkelig stabilitet og bæreevne til å kunne håndtere både mellomlagring av stein og tunge anleggskjøretøy.

Adkomst til lekteren vil bli etablert via en midlertidig stålrampe og bro mellom en landstruktur og selve lekteren, slik at behovet for konstruktive inngrep i strandsonen blir minimalisert. Oppankring og stabilisering vil skje både gjennom midlertidige ankere utlagt til formålet, og noen ankringspunkter på land.

Den detaljerte konstruktive utformingen av kaianlegget vil måtte gjøres sammen med den maritime operatøren som leverer anlegget. Dette er imidlertid en veletablert og standardisert løsning som har vært benyttet tidligere på blant annet Grønlikaia i Oslo, i Drammen havn og under utfylling av Gilhuus-bukta i Lier kommune.

Nedenfor vises tre eksempler på hvordan lektere benyttes til tilsvarende formål:

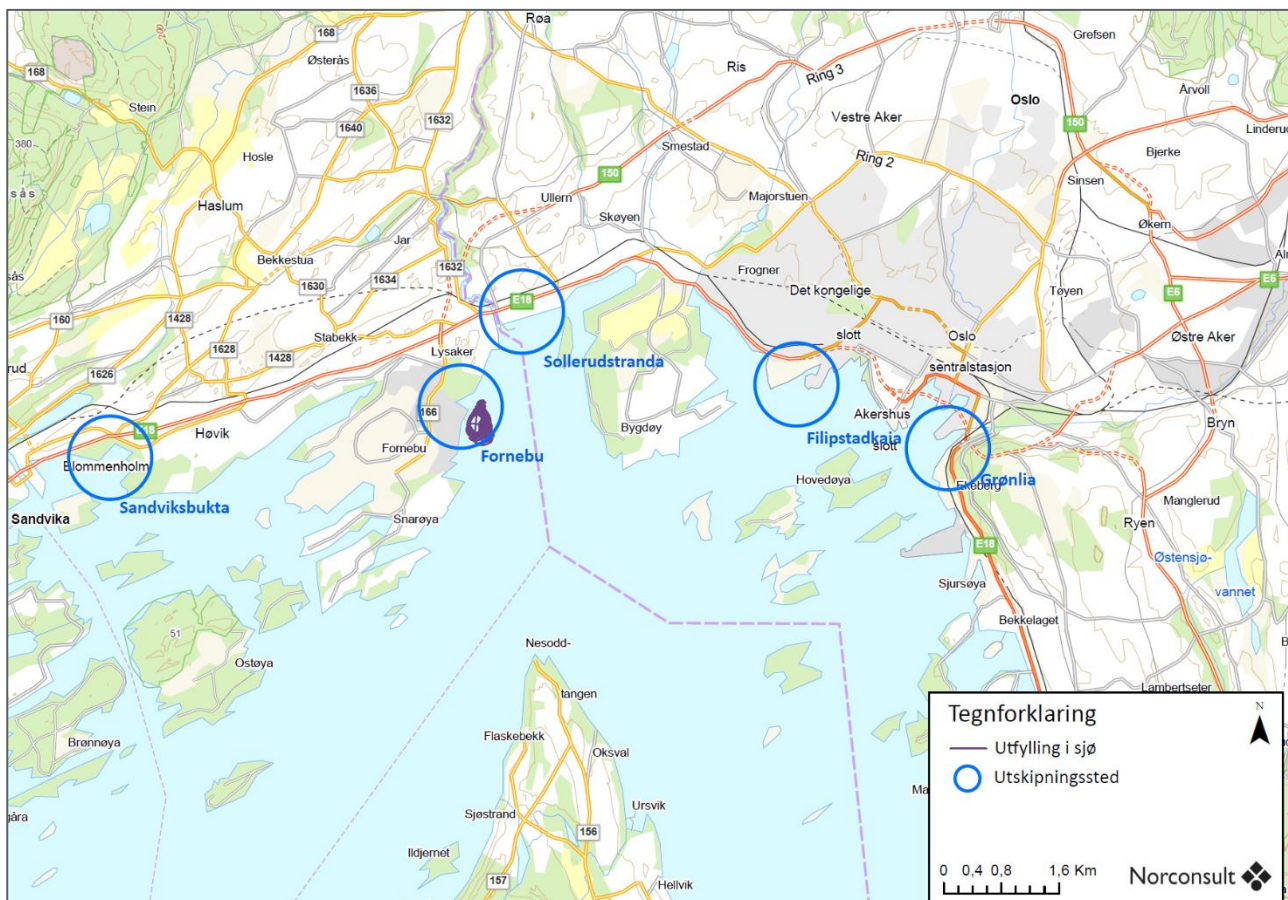
Figur 2.13. Lektere med integrert adkomstbro – brukt blant annet i Gilhusbukta og på Langøyene. Kilde: Skanska

Figur 2.14. Anskueliggjøring av leterkai ved Grønlikaia. Kilde: Skanska

2.2.2 Alternativ B, Massetransport på lekter til Fornebu

For alternativ B vil massene fraktes med lekter fra Fornebu, Sandviksbukta, Sollerudstranda, Filipstadkaia eller Grønlia til friluftssøya, se Figur 2.15. Det vil ikke være nødvendig med mellomlagring av masser på Fornebu. Det vil heller ikke være nødvendig med etablering av lekterkai ved friluftssøya. For adkomstvei og riggområde er alternativ B nokså likt alternativ A, men uten lekterkai (Figur 2.11 og Figur 2.12). Perioden for anleggsvei og riggområdet vil også kunne reduseres til bare én sesong når gangbrua bygges.

Figur 2.15. Oversikt over utskipningssteder i nærhet til planområdet. De aktuelle områdene er Sandviksbukta, Fornebu, Sollerudstranda, Filipstadkaia og Grønlia.

2.2.3 Generelle forutsetninger

Anleggsperiodens varighet

Foreløpig er det uklart hvor lang tid anleggsperioden vil vare. Det anses som sannsynlig at det tar 3-4 år å etablere steinfyllingen. Øyoverflaten vil opparbeides når fyllingsarbeidene er avsluttet og ny gangbru er også antatt til å stå klar i løpet av året etter at fyllingen er etablert.

Riggområder og områder for mellomlagring

Dersom massene transporteres på land til Fornebu vil det være nødvendig med arealer for mellomlagring av masser. Når gangbro til friluftsliv bygges, vil det også være nødvendig med riggområde og areal for midlertidig lagring av byggematerialer på land.

Tiltak i anleggsfasen knyttet til omlegging av sjøvannsledninger og fiberkabler

Ettersom sjøvannsledninger og fiberkabler har utspring i samme område som gangbrua til friluftsliv og en eventuell lekterkai, vil tiltaket kreve detaljert prosjektering og planlegging i både tid og rom. Dette arbeidet gjenstår for detaljprosjekteringsfasen. For konsekvensutredningene forutsettes det at arbeidene kan utføres innenfor det landarealet som er vist i Figur 2.12.

2.3 Planprogrammets krav

Bygging av ny friluftssøy med adkomstvei er konsekvensutredningspliktig iht. forskrift om konsekvensutredninger § 6, bokstav c). Bærum kommune fastsatte den 30.05.2017 et planprogram for utbyggingen, og stiller følgende krav til utredning av fagtema nærmiljø og friluftsliv¹:

Nærmiljø defineres som menneskers daglige livsmiljø, herunder områder og ferdselsårer som ligger i umiddelbar nærhet fra der folk bor og områder der lokalbefolkningen til daglig ferdes til fots eller på sykkel. Friluftsliv defineres som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. I dette kan regnes både naturterreng og rekreasjonsareal i tettsteder.

Utredningsbehov og metode:

Analysen av nærmiljø og friluftsliv skal vurdere planområdets verdi for nærmiljøet og friluftslivet. Tiltakets virkninger for beboerne i, og brukerne av, det berørte området, vil være sentralt i konsekvensvurderingen. I analysen vurderes hvordan tiltaket svekker eller bedrer de fysiske forholdene for opphold, rekreasjon, trivsel, samvær og fysisk aktivitet i uteområdene. I tillegg skal sikkerhet og fremkommelighet for sjøfarende og andre brukere av sjøen synliggjøres.

Avgrensninger:

Utredningen vil omfatte en vurdering av det nyskapede friluftsområdet for friluftslivet og konsekvenser for eksisterende friluftsområder. I tillegg til planområdet, som avgrenses til berørt sjøareal samt adkomst fra nærmeste vei, vil utredningen fokusere på det tilgrensende statlig sikrede friluftsområdet ved Fornebukta, registrerte friluftsområder i nærområdet, på strandsonen og kysten i synsvidde av den planlagte friluftssøya. Friluftssøya vil også ses i sammenheng med om erstatningsområdet er en god erstatning for det tapte friluftsområdet i nærområdet.

Videre vil betydningen av friluftssøya settes i sammenheng med behov for friluftssarealer på Fornebu og overordnet behov for friluftsområder i Bærum kommune.

2.4 Andre gjeldene premisser

Stortingsmeldingen om friluftsliv (St.meld 18, 2015-2016 "Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet") skal bidra til at enda flere driver med friluftsliv jevnlig, og dermed får oppleve friluftsliv som en kilde til bedre helse og høyere livskvalitet. I stortingsmeldingen nevnes blant annet følgende relevante delmål:

- Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge. Bevaring og utvikling av parker, grønnstrukturer, turveier og grønne områder i byene og tettstedene er avgjørende for å nå regjeringens mål om å øke antall aktive i friluftsliv.
- Lett tilgang til friluftslivsområder både innenfor og utenfor byer og tettsteder er avgjørende for å opprettholde og øke friluftslivsdeltakelsen, og gang-, sykkel- og turveisystemet må sees i sammenheng med helhetlig steds- og nærmiljøutvikling. Utvikling og ivaretagelse av stier og turveier i alle naturområder er avgjørende for en høy deltakelse i friluftsliv, og er svært viktig for friluftslivets "infrastruktur".
- Friluftsliv langs kysten og i de store skogs- og fjellområdene er en viktig del av trivselen og livskvaliteten til mange mennesker, og denne muligheten må ivaretas.

¹ Deltema nærmiljø inngår i tema friluftsliv etter metodikken i Miljødirektoratets veileder (M-1941)

2.5 Definisjon av fagtema og avgrensning mot andre tema

Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse [2].

Fagtemaet friluftsliv omfatter alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet i nærmiljøet, og i naturen ellers. Forståelsen av friluftsliv inkluderer også ferdsel og opphold i grøntområder inne i byer og tettsteder, som for eksempel parker og andre grønnstrukturer.

Friluftsliv er en samhandling mellom fysisk aktivitet og naturopplevelse. Naturopplevelser kan også knyttes til bynatur, som gatealleer og grønne havnepromenader, og skillet mellom friluftsliv og rekreasjon i grå areal i byer og tettsted kan være glidende. I utgangspunktet regnes imidlertid ikke opparbeidete områder som eksempelvis gater, torg, allmenninger og promenader som friluftslivsområder.

Naturopplevelse inkluderer også det å oppleve kulturminner i natur, og å forstå og oppleve landskapets historie. Temaet kulturminner og kulturmiljøer berører temaet friluftsliv ved å tilføre friluftslivsopplevelser en ekstra dimensjon.

Motorisert ferdsel omfattes ikke av friluftslivsbegrepet. Tema transport (rutebåttrafikk og sjøflyaktivitet) behandles i en egen fagrapport.

3 Metode og datagrunnlag

3.1 Metode for utredning av ikke-prissatte temaer

Konsekvensutredningen gjennomføres i henhold til metoden beskrevet i Miljødirektoratets veileder «Konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941» [2]. Metoden for det enkelte fagtema er delt inn i fem steg:

- **Steg 1:** Inndeling i delområder
- **Steg 2:** Vurdering av verdi i hvert delområde
- **Steg 3:** Vurdere påvirkning for hvert delområde
- **Steg 4:** Vurdere konsekvens for hvert delområde
- **Steg 5:** Vurdere samlet konsekvens for hvert alternativ

Tre begreper står sentralt i denne utredningen. Med **verdi** menes en vurdering av hvor stor betydning et område har for et fagtema. Med **påvirkning** menes en vurdering av hvordan det samme området påvirkes som følge av et definert tiltak. **Konsekvens** kommer fram ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til matrisen i Figur 3.2. Konsekvensen er en vurdering av om et definert tiltak vil medføre bedring eller forringelse i et område.

3.2 0-alternativet (referansealternativ)

Påvirkning og konsekvenser av tiltaket vurderes i forhold til et referansealternativ, eller 0-alternativet. I tråd med føringene i veileder M-1941 har vi lagt til grunn at referansealternativet tilsvarer dagens situasjon, uten utbygging av friluftløypa.

Gjeldende arealplaner i og ved tiltaksområdet inngår i referansealternativet, dvs. at eksisterende arealbruk og eventuelle vedtatte fremtidige utbygginger legges til grunn.

3.3 Utredningsområde

Planområdet for ny friluftsliv i Lysakerfjorden tilsvarer reguleringsplanenes formelle grense, og sikrer tilstrekkelig areal til gjennomføring av tiltaket (eksisterende og planlagte anlegg). Tiltaksområdet med ny arealdisponering utgjør ca. 28 dekar av planområdet.

Konsekvensutredningen omfatter arealet som blir direkte berørt av den planlagte utbyggingen (**tiltaksområdet**), samt en sone rundt, hvor man kan forvente at utbyggingen vil påvirke naturmangfoldet i anleggs- og driftsfasen (**influensområdet**). Tiltaksområdet og influensområdet utgjør til sammen **utredningsområdet**.

3.4 Metode for utredning av fagtema friluftsliv

3.4.1 Kunnskapsinnhenting

Eksisterende kunnskap

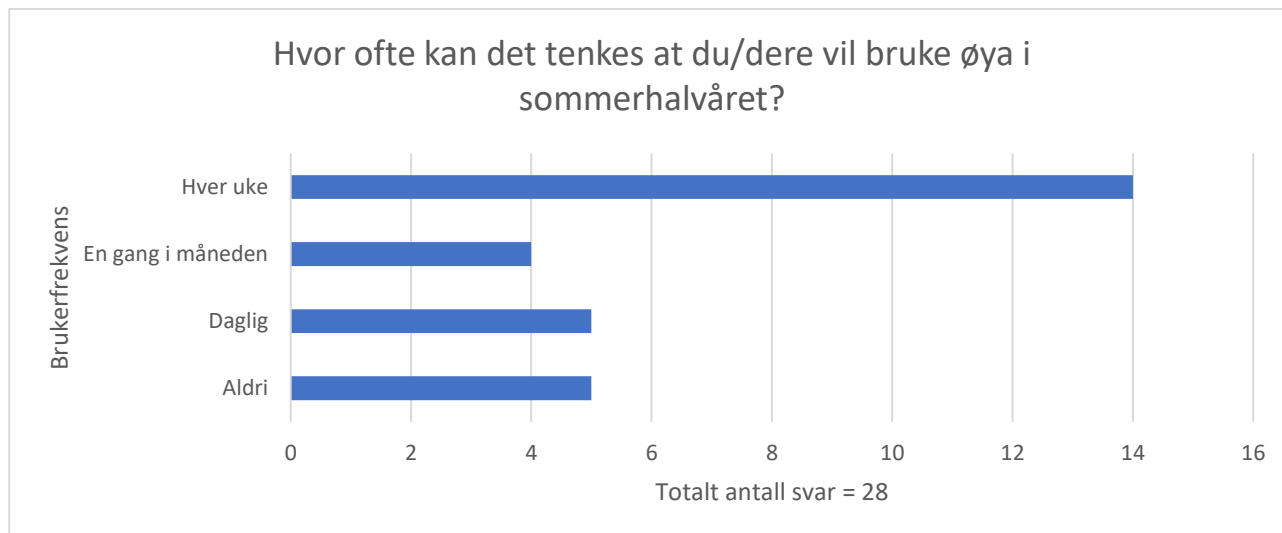
Kunnskapsgrunnlaget består i stor grad av eksisterende data hentet fra Naturbase, plankart (arealplan Bærum kommune), Oslofjorden Friluftsråd, Fornebu velforening, Den Norske Turistforening (DNT) og Norges jeger- og Fiskerforbund (NJFF). Bærum kommune gjennomførte en kartlegging og verdisetting av viktige friluftslivsområder på Fornebu i 2017. Store deler av den eksisterende kunnskapen er lagt til grunn i denne utredningen.

Kunnskapen er supplert med informasjon fra speiderforeninger, velforeninger, dykkerklubber, roklubber, padleklubber, idrettslag, høringsuttalelser, samt befarer.

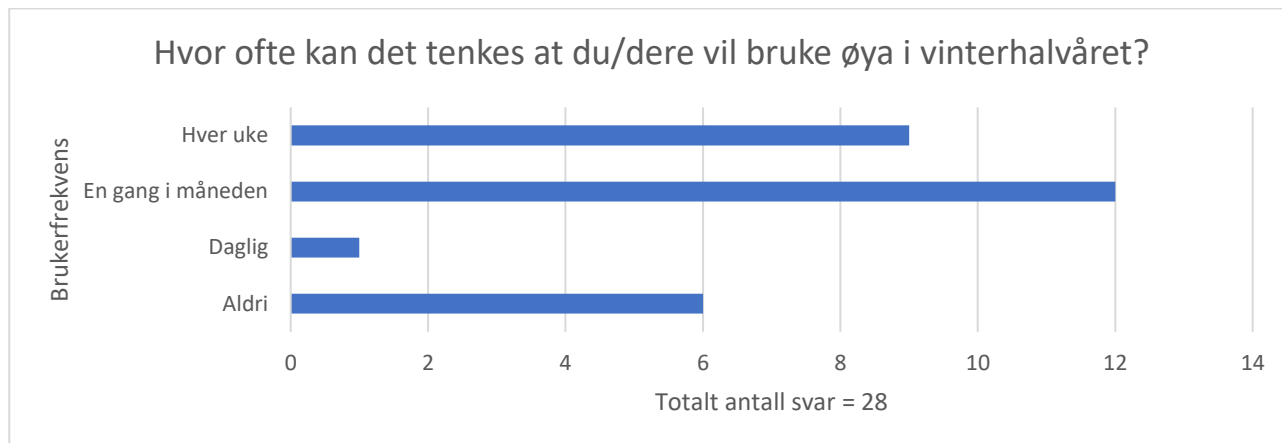
Medvirkningsprosess

I forbindelse med utredningsarbeidet ble det opprettet en medvirkningsportal for å nå ut til ulike lag og foreninger, barnehager og skoler, samt enkeltpersoner. Totalt kom det inn 28 innspill knyttet til friluftsliv. De fleste gikk på ønsket bruk av friluftsliv og antatt brukerfrekvens i dag. En del gikk på bekymringer knyttet til naturvern og øyas nærhet til Lagmannsholmen naturreservat. Innspill relatert til naturmiljø tas ikke med i utredningen av friluftsliv, men håndteres i fagrapport naturmangfold. Resultater fra spørreundersøkelsen i medvirkningsportalen fremgår av Tabell 3.1, Tabell 3.2 og Tabell 3.3.

Tabell 3.1. Forventet bruksfrekvens av friluftsliv i sommerhalvåret.

Tabell 3.2. Forventet bruksfrekvens av friluftssøya i vinterhalvåret.

Tabell 3.3. Svarfordeling på spørsmål om friluftssøyas attraktivitet.

3.4.2 Inndeling av delområder

Utredningsområdet deles inn i mindre, enhetlige delområder, basert på registreringskategoriene listet under. Enhetlige områder er områder som henger naturlig sammen, og som samlet sett har en viktig funksjon. Hvert enkelt delområde er gjenstand for å vurdere verdi, påvirkning og konsekvens. Registreringskategoriene for tema friluftsliv går fram av Miljødirektoratets veileder M-1941, se Tabell 3.4.

Tabell 3.4. Registreringskategorier for tema friluftsliv (Veileder M-1941).

Registreringskategorier	Forklaring	Relevant (ja/nei)
Grønn korridor	En del av det «myke» transportsystemet og viktige forbindelseslinjer som knytter sammen boligområder og de mest brukte og egnede friluftslivsområdene. Korridorene skal ha et grønt hovedpreg.	Ja
Leke- og rekreasjonsområde	Lekeplasser, ballplasser, nærmiljøanlegg, hundremeterskogen, badestrender, offentlig sikrede områder, parker og lignende som er mindre enn 200 daa.	Ja
Nærturterreng	Vegetasjonskledde områder på mer enn 200 daa. Områdene skal være tilknyttet byggeområder som f.eks. boligområder, skoler og barnehager, og ligge i gangavstand fra disse. De er vanligvis naturlig avgrenset av bebyggelse eller dyrket mark.	Ja

Marka	Omfatter noen av de viktigste områdene for friluftsliv i kommunen og/eller regionen. Grenser som regel direkte opp mot byer/ tettsteder og har direkte adkomst herfra.	Ja
Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag	Områder langs kyst, innsjøer og vassdrag med muligheter for allment friluftsliv.	Ja
Jordbrukslandskap	Områder av betydning for friluftslivet i jordbrukslandskapet.	Nei
Utfartsområder	Store og små dagstuområder som ligger utenfor den umiddelbare nærhet til byer/tettsteder. Ofte egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det lokalt ikke finnes alternative områder til.	Nei
Store tuområder med tilrettelegging	Dekker de nasjonalt viktigste fjell-, skog- og heiområdene med tilrettelegging i form av merket sti- og løypenett med tilhørende overnattingssteder	Nei
Store tuområder uten tilrettelegging	Store områder eller systemer av delområder som er «inngrepsfrie».	Nei
Særlige kvalitetsområder	Landskap, natur- eller kulturmiljø som har helt spesielle opplevelseskvaliteter eller som har spesielt stor symbolverdi.	Nei
Andre friluftsområder	Områder av betydning for friluftslivet, men som ikke lar seg plassere i noen av de øvrige områdetypene.	Ja
Friluftslivets ferdselsårer	Turruter, og andre viktige stier, turveger og løyper. Turruter er skiltede, merkede og kartfesta traseer for ferdsel i den sesongen som er aktuell for bruk.	Ja

3.4.3 Vurdering av verdi

Hvert delområde gis en verdi som vurderes etter verdikriterier gitt i Miljødirektoratets veileder, se Tabell 3.5 og Tabell 3.6. I verddivurderingen benyttes en fem-trinns skala fra ubetydelig til svært stor.

Tabell 3.5. Verdisetting av friluftslivsområder (Veileder M-1941).

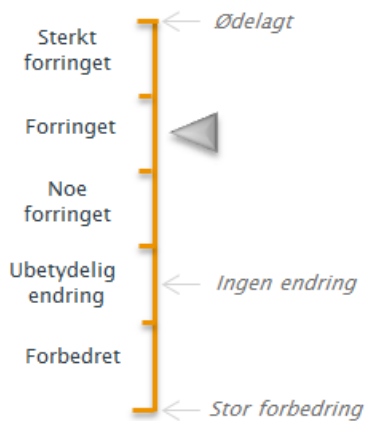
Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Bruksfrekvens	Mindre bruk	Liten bruksfrekvens	Middels bruksfrekvens	Stor bruksfrekvens	Svært stor bruksfrekvens
Kvalitet	Mindre attraktiv for opphold	Noe opplevelseskvalitet	Middels opplevelseskvalitet	Stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi	- Svært stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi - Markaområder
Funksjon		Noe nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet	- Middels nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet - Egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller som er tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper	- Spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet - Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper - Inngår som en viktig del av et større friluftslivsområde med regional eller nasjonal betydning	- Svært spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet - Svært godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper - Vesentlig del av et større friluftslivsområde med regional eller nasjonal betydning
Kartlagte og verdtsatte friluftsområder *					

Tabell 3.6. Verdisetting av friluftslivets ferdselsårer (Veileder M-1941).

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi (forvaltningsprioritet)	Stor verdi (høy forvaltningsprioritet)	Svært stor verdi (høyeste forvaltningsprioritet)
Bruksfrekvens	Mindre bruk	Liten bruksfrekvens	Middels bruksfrekvens	Stor bruksfrekvens	Svært stor bruksfrekvens
Kvalitet	Mindre attraktiv for ferdsel	Noe opplevelseskvalitet	Middels opplevelseskvalitet eller symbolverdi	Stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi	Svært stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi
Funksjon		Noe nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet	- Middels nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet - Lokal turrute * - Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter	- Spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet - Lokale turruter med stor lokal eller regional betydning - Meget godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter - Sentral del av sammenhengende lokale eller regionale nettverk av turruter	- Svært spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet - Lokale turruter med stor regional eller nasjonal betydning - Sentral del av sammenhengende regionale eller nasjonale nettverk av turruter

3.4.4 Vurdering av påvirkning

Påvirkning er et uttrykk for endringer det aktuelle tiltaket vil medføre i et delområde. Vurdering av påvirkning er foretatt for alle de verddivurderte delområdene. Skalaen for påvirkning er glidende og går fra sterkt forringet til forbedret, se Figur 3.1.

Figur 3.1. Skala for vurdering av påvirkning.

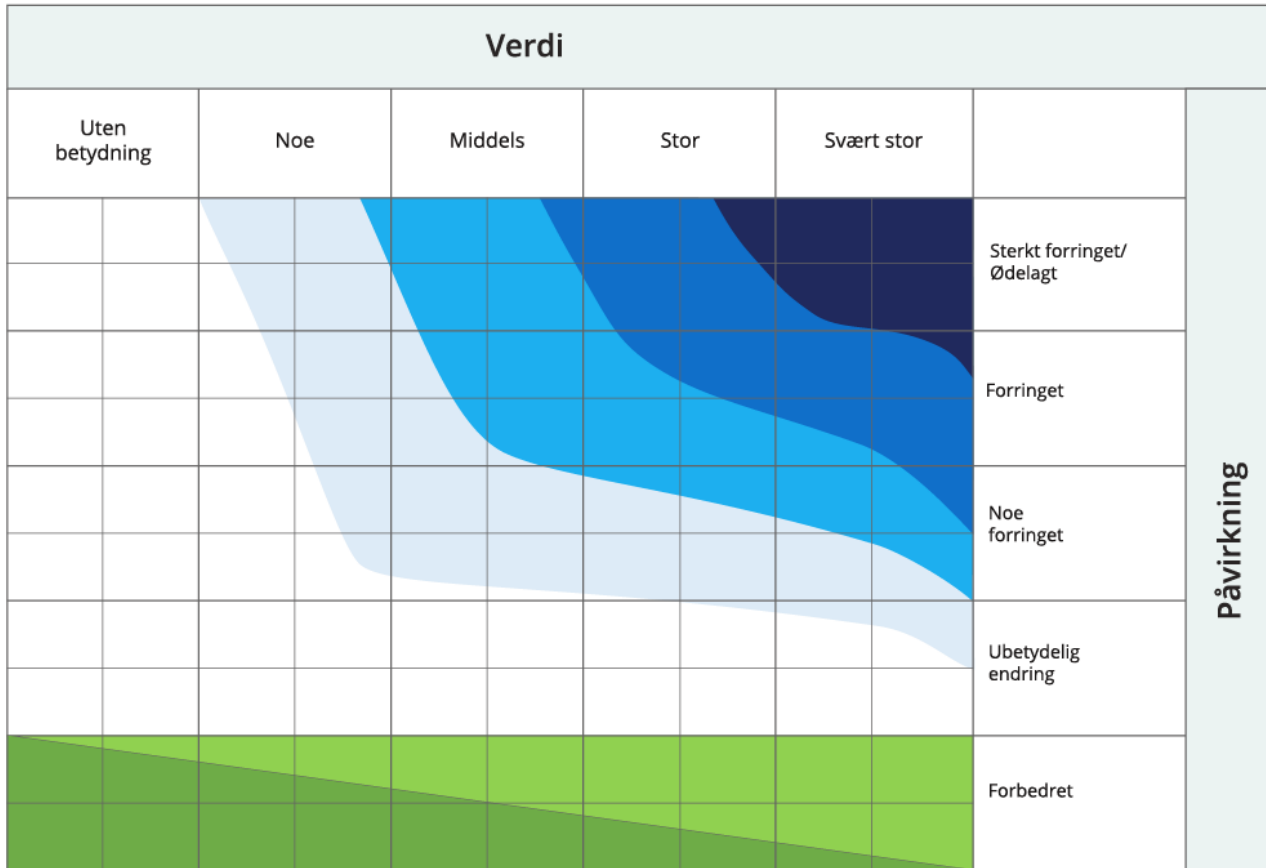
Veileder for vurdering av påvirkningen av delområder for fagtema friluftsliv går fram av Tabell 3.7. Vurderingene gjelder det ferdige tiltaket. Inngrep i anleggsfasen inngår kun dersom påvirkningen gir varige endringer.

Tabell 3.7. Veiledning for vurdering av påvirkning

Planen eller tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Attraktivitet	• Planen eller tiltaket medfører at området blir mer attraktivt.	• Planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten reduksjon i attraktivitet.	• Planen eller tiltaket medfører redusert attraktivitet.	• Planen eller tiltaket medfører svært redusert attraktivitet.	• Planen eller tiltaket medfører at området helt har mistet sin attraktivitet.
Areal	• Planen eller tiltaket medfører at området blir utvidet og/eller får positive fysiske endringer.	• Planen eller tiltaket medfører ingen eller lite reduksjon i areal og/eller fysiske endringer i området.	• Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som reduserer området.	• Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som i stor grad reduserer området.	• Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som ødelegger området.
Tilgjengelighet	• Planen eller tiltaket medfører at eksisterende barrierer blir fjernet.	• Planen eller tiltaket medfører ingen eller lite redusert tilgjengelighet.	• Planen eller tiltaket medfører redusert tilgjengelighet.	• Planen eller tiltaket medfører svært redusert tilgjengelighet.	• Planen eller tiltaket medfører at området blir utilgjengelig.
Forbindelse og sammenheng	• Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir bedre.	• Planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten omlegging av forbindelseslinjen.	• Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir lengre (edfører noe omveg).	• Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir vesentlig lengre (omveg).	• Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir brutt.
Lydbilde	• Planen eller tiltaket medfører at området får et bedre lydbilde.	• Planen eller tiltaket medfører ingen eller liten endring i lydbilde.	• Planen eller tiltaket medfører at området får noe dårligere lydbilde.	• Planen eller tiltaket medfører at området får et mye dårligere lydbilde.	• Planen eller tiltaket medfører at området blir ubrukelig pga. sterk støypåse.

3.4.5 Vurdering av konsekvens for hvert delområde

Konsekvens vurderes ved å sammenholde det enkelte delområdets verdi med tiltakets påvirkning på dette delområdet. Til vurderingen benyttes en konsekvensvifte. Konsekvensen for delområdene vurderes på en skala fra 4 minus til 4 pluss, se matrisen i Figur 3.2. I denne matrisen utgjør verdiskalaen x-aksen, og påvirkningsskalaen y-aksen.

Figur 3.2. Konsekvensvifta. Konsekvensen for et delområde framkommer ved å sammenstille verdien med påvirkningen som tiltaket vil medføre (Veileder M-1941).

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	Svært alvorlig miljøskade	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
---	Alvorlig miljøskade	Alvorlig miljøskade for området
--	Betydelig miljøskade	Betydelig miljøskade for området
-	Noe miljøskade	Noe miljøskade for området
0	Ubetydelig miljøskade	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området
+ / ++	Noe miljøforbedring. Betydelig miljøforbedring	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
+++ / ++++	Stor miljøforbedring. Svært stor miljøforbedring	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket

Figur 3.3. Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder (Veileder M-1941).

3.4.6 Vurdering av konsekvens for hvert alternativ

Resultatene fra konsekvensvurderingene for hvert delområde i steg 4, brukes til en samlet vurdering av konsekvensgrad for hvert alternativ innenfor en delstrekning. Tabell 3.8 gir kriterier for fastsetting av konsekvensgrad for hvert alternativ.

Tabell 3.8. Skala for vurdering av samlet konsekvensgrad (Veileder M-1941).

Konsekvensgrad for miljøtemaet	Kriterier for konsekvensgrad
Kritisk negativ konsekvens	Stor andel av alternativets område har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad svært alvorlig miljøskade (----), og i tillegg store samlede virkninger. Brukes unntaksvis.
Svært stor negativ konsekvens	Stor andel av alternativets område har høy konfliktgrad. Det er delområder med konsekvensgrad svært alvorlig miljøskade (----), og ofte flere/mange områder med alvorlig miljøskade (---). Vanligvis store samlede virkninger.
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Ofte vil flere delområder ha konsekvensgrad alvorlig miljøskade (---).
Middels negativ konsekvens	Ingen delområder med de høyeste konsekvensgradene, eller disse er vektet lavt. Delområder med konsekvensgrad betydelig miljøskade (--) dominerer.
Noe negativ konsekvens	Kun en liten del av alternativets område har konflikter. Ingen delområder har de høyeste konsekvensgradene, eller disse er vektet lavt. Vanligvis vil konsekvensgraden noe miljøskade (-) dominere.
Ubetydelig konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlige endringer sammenlignet med nullalternativet. Det er få konflikter og ingen konflikter med de høyeste konsekvensgradene.
Positiv konsekvens	Totalt sett er alternativet en forbedring for temaet sammenlignet med nullalternativet. Det er delområder med positiv konsekvensgrad og kun få delområder med lave negative konsekvensgrader. De positive konsekvensgradene oppveier klart delområdene med negativ konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

4 Karakteristiske trekk ved tiltaks- og influensområdet

Influensområdet er i dag mye brukt til friluftsliv og rekreasjon av særlig lokalbefolkningen på Fornebu og av tilreisende, primært fra andre deler av Østlandsregionen. Fornebulandets kystsonen er allment tilgjengelig. Områdets nærhet til sjø, naturområder og grønne lunger, gjør det til et attraktivt turmål for besøkende fra både land og sjø, med særlig høy bruksfrekvens i sommerhalvåret. Områdets beliggenhet i Lysakerfjorden byr på mange muligheter for naturopplevelser og utøvelse av friluftsliv langs kysten.

På land finnes et nettverk av kyststier og sykkelveier som strekker seg rundt hele Fornebu. Det finnes også rikelig med friområder, grøntarealer, parker og naturreservater som gir mulighet for mange flotte turopplevelser. I hjertet av Fornebu finnes blant annet Nansenparken, som utgjør en 200 daa stor park for rekreasjon, turgåing og trening.

Fornebulandets varierte kystlinje med odder, nes, bukter og vikene, danner naturlige møteplasser for strandliv, fritidsfiske, lek og bading. Det er mange steder tilrettelagte friluftslivsområder. I nærhet til tiltaksområdet er særlig Fornebukta en populær badeplass i sommerhalvåret. Foruten næringsfiske foregår det en del fritidsfiske i Lysakerfjorden, og det finnes gode fiskemuligheter fra både land og i sjø. I strandsonen ved tiltaksområdet finnes det også et statlig sikra friluftslivsområde (Smedtangen).

Sør for planlagt friluftsliv ligger Lagmannsholmen naturreservat. Formålet med vernet er å bevare en viktig geologisk lokalitet for forståelse av Oslofeltets fossilførende bergarter, samt ivareta et rikt plante- og dyreliv. Som geologisk reservat er lokaliteten særlig brukt i undervisningssammenheng av forsknings- og undervisningsinstitusjoner. Langs strandlinjen er det fin gang- og sykkelsti, og det er satt opp skilt ved inngangen til reservatet som forklarer både geologi og vegetasjon. I tillegg til å ha geologisk verdi, er reservatet en viktig hekkeplass for flere sjøfuglarter, som gjør området attraktivt for fuglekikking. Innenfor naturreservatet ligger dykkerfeltet «Fornebuveggen» som er et av de nærmeste dykkerfeltene i forhold til utfart fra Oslo. Feltet består av en bratt vegg som går fra ca. 7-12 meters dyp. Nedenfor veggen og rett nord for holmen ligger et lite båtvrak som gjør området attraktivt som oppholdssted for fisk og dermed interessant for dykkere.

Fra kyststien går det flere grusstier/tråkk over et større friområde med gressplen og parktrær, før de ledes ned til sjøen. Gressletta i nord er godt tilrettelagt for allment friluftsliv, med benker, søppelkasser og en fastmontert grill. Nede ved sjøen ligger også et badehus som tilhører Villa Hareløkken. Badehuset er et kjent fotomotiv på Fornebu, og et fint turmål som gir utsikt over fjorden, for turgåere som passerer området langs kyststien. Området brukes også av badegjester, fiskere og ilandstigning for kajakkpadlere.

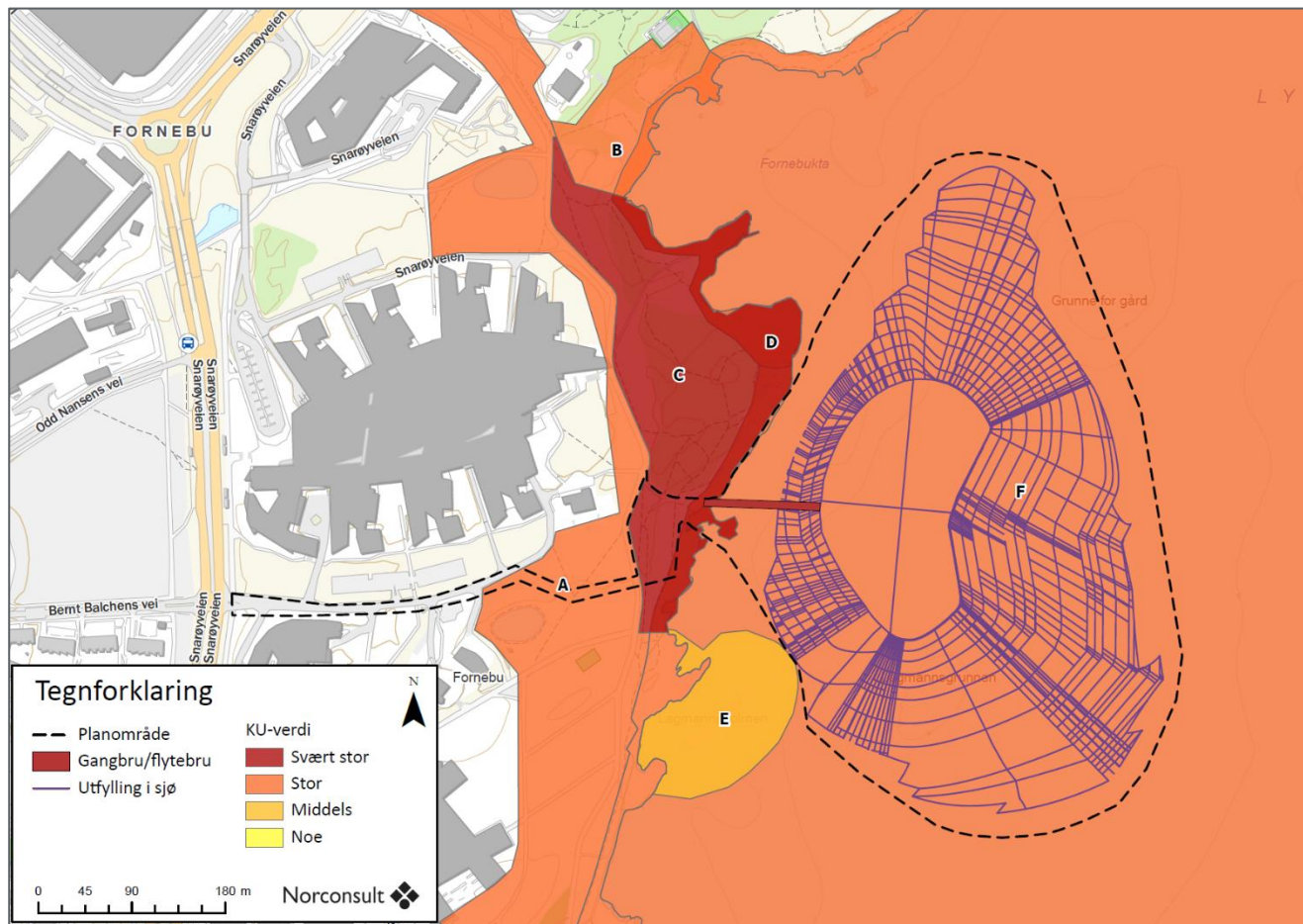
Indre del av Lysakerfjorden er et egnet sted for maritime aktiviteter i og på sjø. I sommerhalvåret er området i sjø særlig populært for kajakkpadling, vindsurfing, Stand-Up-Paddle (SUP), seiling, bading, dykking og snorkling. Det er også stor båttrafikk inn og ut av Lysakerfjorden og hele kystlinja er mye brukt av fritidsbåter. Flere lokale lag og foreninger som brettseilerklubber, seilforeninger, ro- og kajakkklubber og dykkerklubber holder til i området, hvorav flere tilbyr sommerleirskoler og kurs. Området hvor friluftsliv planlegges anvendes hyppig av medlemmer i Oslo Kajakklubb på daglige turer fra klubbanlegget ved Bestumkilen og vestover på Bærumsiden av Oslofjorden. Det går en kjent padlerrute langs hele kystlinjen av Fornebu fra Lysakerelven og sørover langs land.

Figur 4.1. Flyfoto av tiltaksområdet på land, 2018. Kilde: Google street view.

5 Verdivurdering

Beskrivelser av verdisatte delområder for fagtema friluftsliv er gitt i kapitlene 5.1-5.6, og er vist i Figur 5.1.

Figur 5.1. Verdikart for fagtema friluftsliv.

5.1 Delområde A Fornebupromenaden

Registreringskategori: Nærturterreng, leke- og rekreasjonsområde, grønnkorridor, andre friluftsområder, ferdselsforbindelser

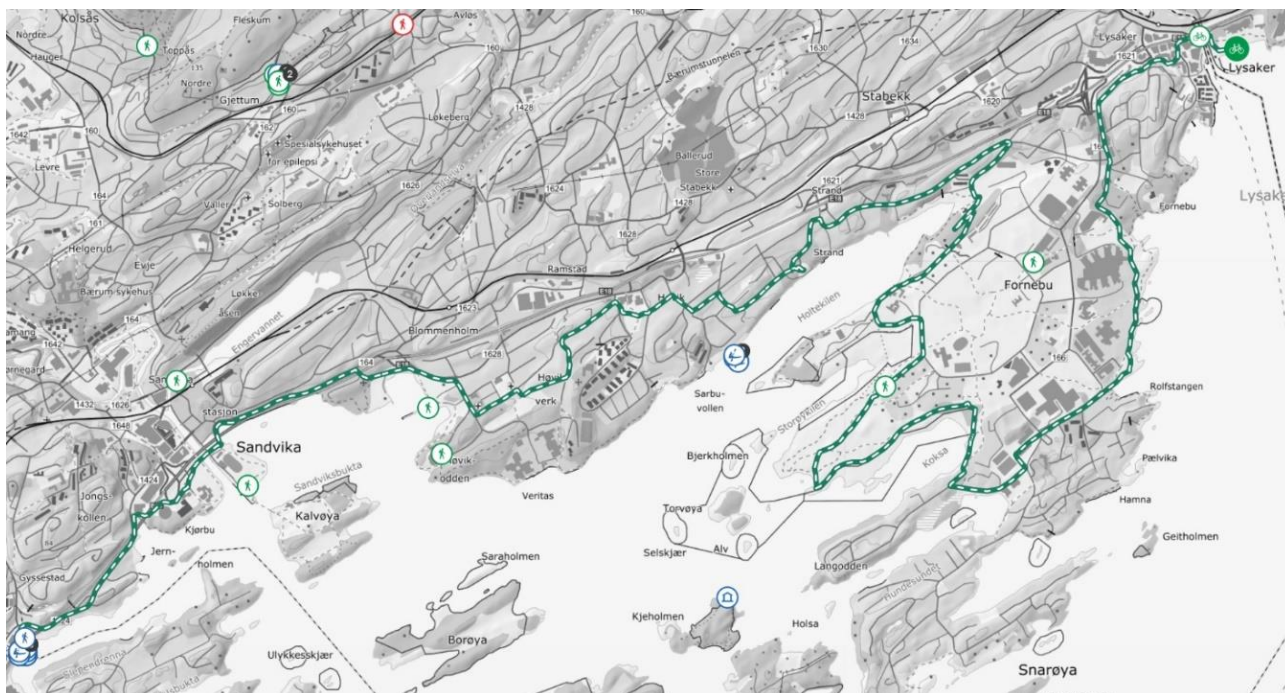
Fornebupromenaden strekker seg langs strandsonen fra Rolfsbukta til Parkveien og er i stor grad tilrettelagt for allment friluftsliv. Området består av opparbeidede grøntområder med parkpreg, samt grønne korridorer med flere gang- og sykkelveier som danner viktige ferdselsforbindelser mellom tiliggende friluftslivsområder på Fornebu. Det går en adskilt gang- og sykkelvei gjennom området som er lett tilgjengelig for de fleste brukergrupper, deriblant rullestolbrukere, barnevogner, skating, rulleski med mer. Bruken av området er primært knyttet til turgåing, jogging, sykling og generell rekreasjon. Ut.no har flere kjente sykkelutforslag i området (Figur 5.4, Figur 5.5). Noen steder er det tilrettelagt med volleyballbane, benker og lekeplasser (Figur 5.2, Figur 5.3). Det finnes også en del kunstverk og kulturhistoriske bygg langs promenaden. Nærhet og utsikt til sjø gir opplevelseskvaliteter knyttet til natur og landskap. Området brukes av både barnefamilier, ungdom og lokale beboere, og har en høy brukerfrekvens av både lokale, regionale og nasjonale brukere.

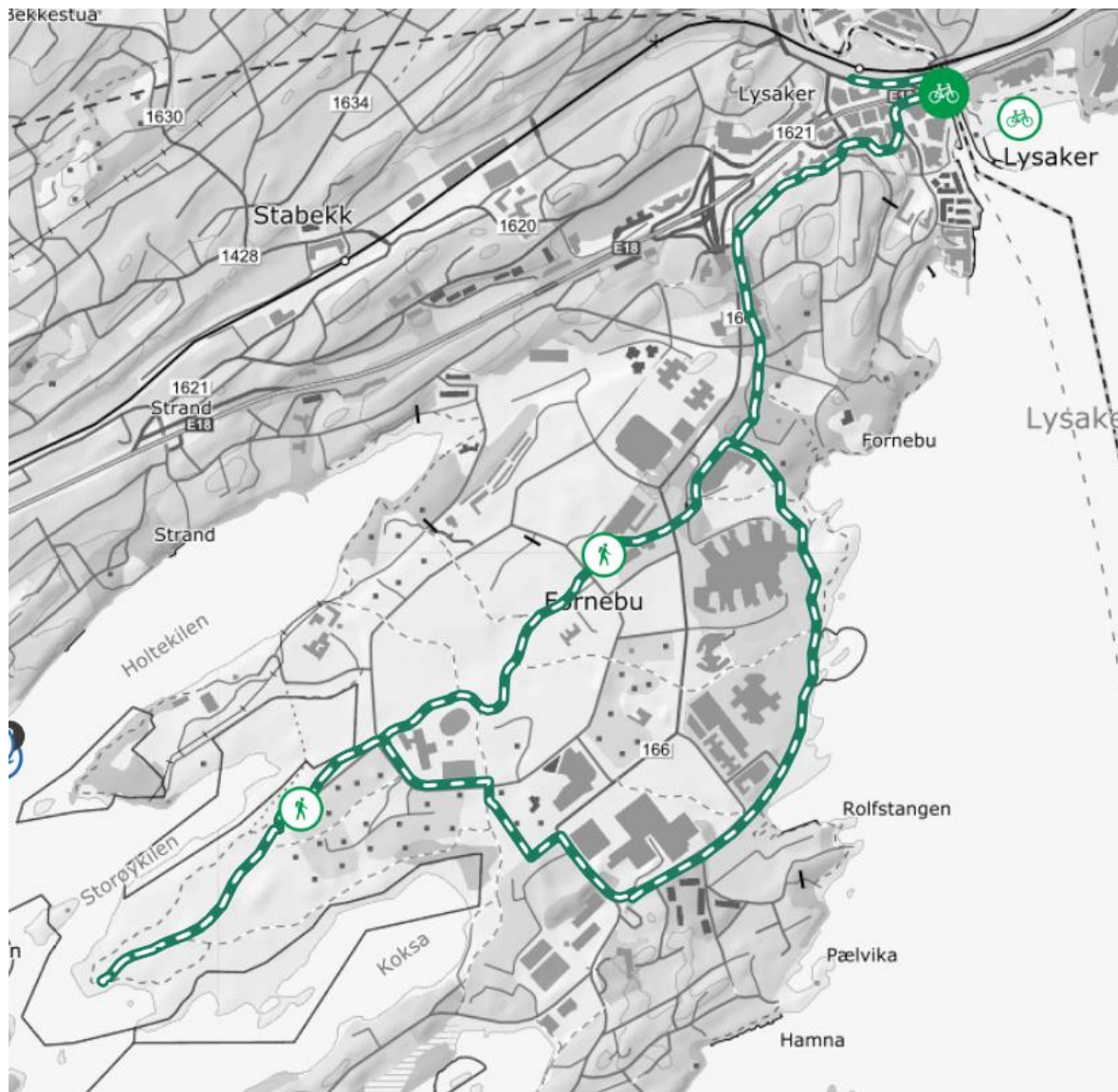
Figur 5.2. Fornebupromenaden med Telenorbygget i bakgrunnen. Det er flere benker og kunstinstallasjoner langs promenaden.

Figur 5.3. Sandvolleyballbane på gressplenens langs gang- og sykkelveien, mellom Equinorbygget og Telenorbygget.

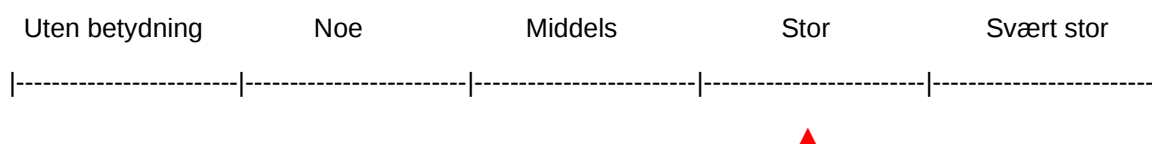
Figur 5.4. Sykkeltur fra Lysaker rundt Fornebu til Slependen: sykkeltur på 18,9 km fra Sollerudstranda ved Lysaker til Slependen. Turen kan også følges til fots. Kilde: Ut.no

Figur 5.5. Forneburunden: sykkelrundtur på 10,5 km med start og slutt ved Lysaker stasjon. Deler av strekningen har sykkelvei med fortau, så gående og syklende er adskilt. Kilde: Ut.no

Verdivurdering:

Fornebupromenaden har høy brukerfrekvens av både lokale, regionale og nasjonale brukere, og benyttes av et stort mangfold brukergrupper. Området er i stor grad tilrettelagt med gang- og sykkelveier, benker og aktivitetsområder, samt opplevelseskvaliteter knyttet til natur, landskap og kulturhistorie. Området har en viktig funksjon som grønn ferdselskorridor som sammenbinder andre friluftslivsområder på Fornebu. Verdien vurderes som stor.

5.2 Delområde B Fornebukta

Registreringskategori: Særlig kvalitetsområde, leke- og rekreasjonsområde, strandsone med tilhørende sjø og vassdrag, nærturterreng, grønnkorridor

Fornebukta utgjør området mellom Telenorbygget og strandsonen ned mot sjøen. Bukta består av både opparbeidede grøntområder med parkpreg og mer naturlige grøntområder med svaberg, sandstrender og trær. Området har mange opplevelseskvaliteter og har en sentral symbolverdi på Fornebu som turmål og oppholdssted. Bruken av området er i hovedsak knyttet til turgåing, bading, soling, fritidsfiske, lek og generell rekreasjon (Figur 5.6, Figur 5.7). I Fornebukta finnes flere populære badeplasser, solplasser, parkområder, sandstrender, svaberg, grillplasser og benker. Stor variasjon i sol- og skyggeforhold gjør området til et attraktivt område for lek- og rekreasjon, særlig for barnefamilier og unge. Fornebukta er også et populært utgangspunkt for vannsportaktiviteter, som f.eks. SUP, da det ligger mer i le enn andre badeplasser på Fornebu (dialog Oslo Friluftsråd). Langs bukta finnes flere brygger som gjør det mulig å legge til med småbåter. Det er også gode fiskemuligheter fra land.

Området har en særlig høy bruksfrekvens i sommerhalvåret og brukes primært av lokalbefolkningen på Fornebu, men også av regionale og nasjonale brukere. Om vinteren er ikke bruksfrekvensen like høy, men de siste årene er det også blitt mer populært med isbading her, særlig fra bryggene. Søndre deler av området overlapper med et statlig sikret friluftslivsområde (delområde C Smedtangen), samt delområde D strandsonen mellom Sjøflyhavna – Lysaker.

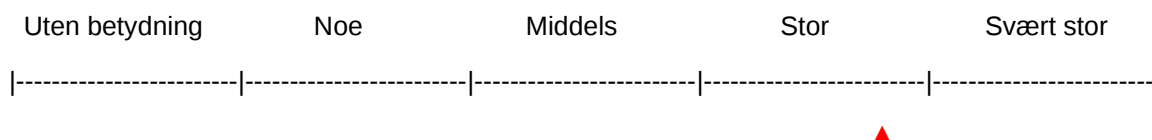
Figur 5.6. Badestrand innerst i Fornebukta.

Figur 5.7. Deler av strandsonen langs søndre del av Fornebukta, nord for Smedtangen.

Verdivurdering:

Fornebukta har en høy brukerfrekvens av særlig lokale brukere, men også av regionale og nasjonale brukere. Området byr på mange opplevelseskvaliteter, og er særlig attraktivt som oppholdssted og ferdsel med mulighet for bading/soling, grilling, lek- og rekreasjon, turgåing med mer. Området har en høy grad av tilrettelegging for aktivitetene, og har en spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet. Deler av området inngår i et statlig sikra friluftslivsområde. Verdien vurderes som *stor, opp mot svært stor verdi*.

5.3 Delområde C Smedtangen

Registreringskategori: Statlig sikra friluftslivsområde, særlig kvalitetsområde, leke- og rekreasjonsområde, strandsone med tilhørende sjø og vassdrag, nærturterreng, grønncorridor

Smedtangen er et statlig sikret friluftslivsområde på 45 dekar, som utgjør grøntområdene mellom Telenorbygget og strandsonen ned mot søndre del av Fornebukta og Langmannsholmen i sør. Området er svært mye brukt av lokale og tilreisende som tur- og oppholdsområde (Figur 5.10). Strandsonen langs Smedtangen er særlig attraktiv for fritidsfiskere. Her er det gode muligheter for å fiske sjørørret, havabbor, makrell, torsk og flyndre (Dialog NJFF).

I den skogkledte delen av Smedtangen finnes det også flere krigsminner fra andre verdenskrig, som gir området kulturhistorisk betydning. Skogen på Smedtangen er et biologisk viktig område av nasjonal verdi, med en spesiell og rik flora knyttet til kalkrike naturtyper. Det går en kyststi og et nettverk av turstier gjennom området (Figur 5.8, Figur 5.9).

Figur 5.8. Tursti og informasjonsskilt om biologisk mangfold på Smedtangen, retning Fornebukta.

Figur 5.9. Kyststien ved Smedtangen.

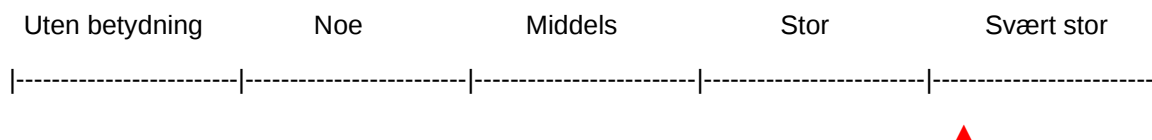
I sør grenser området mot Lagmannsholmen naturreservat. Nede ved sjøen ligger et badehus som tilhører Villa Hareløkken. Badehuset og bryggen er et populært turmål for turgåere som passerer området langs kyststien. Fra badehuset får man god utsikt ut over Lysakerfjorden. Badehuset er også et kjent fotomotiv på Fornebu, og er lett tilgjengelig fra land via brygge. Området brukes også av badegjester, fiskere og ilandstigning for kajakkpadlere. Deler av området overlapper med delområdene B Fornebukta og D Strandsonen mellom Sjøflyhavna – Lysaker.

Figur 5.10. Bål plass med benker i bukta sør for Smedtangen. Badehuset i bakgrunn tilhører Villa Haraløkka og er et populært fotomotiv fra land.

Verdivurdering:

Smedtangen utgjør et statlig sikret friluftslivsområde og regnes som et særlig kvalitetsområde med flere spesielle funksjoner. Området har en stor bruksfrekvens, med flere opplevelseskvaliteter knyttet til natur, landskap og kulturhistorie. Det har en høy grad av tilrettelegging for ulike aktiviteter, og er godt tilgjengelig fra land. Verdien vurderes som *svært stor, ned mot stor verdi*.

5.4 Delområde D Strandsonen mellom Sjøflyhavna - Lysaker

Registreringskategori: Nærturterreng, leke- og rekreasjonsområde, strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Delområdet utgjør strandsonen fra Sjøflyhavna på Fornebu til Lysaker. Strandsonen har en svært stor brukerfrekvens i sommerhalvåret og noe mindre om vinteren. Kyststien går langs hele kystlinjen fra Sollumbukta til Sjøflyhavna og videre mot Pelvika (Figur 5.11, Figur 5.12, Figur 5.13). Den er godt kjent og benyttes av både lokale, regionale og nasjonale brukere, til turgåing, stisykling, jogging og generell rekreasjon. Kyststien er tilrettelagt med god merking og det er flere benker, bålplasser og muligheter for en rast langs stien. I Sjøflyhavna er en liten båthavn med mulighet for utsetting av kajakk, samt gode parkeringsmuligheter. Det er gode fiskemuligheter langs hele kystlinja, men enkelte plasser er mer attraktive, som f.eks. Smedtangen. Strandsonen er i stor grad tilgjengelig for allment friluftsliv. Deler av strandsonen overlapper med et statlig sikra friluftslivsområde (delområde C Smedtangen).

Figur 5.11. Kyststi langs strandsonen nedenfor Equinorbygget.

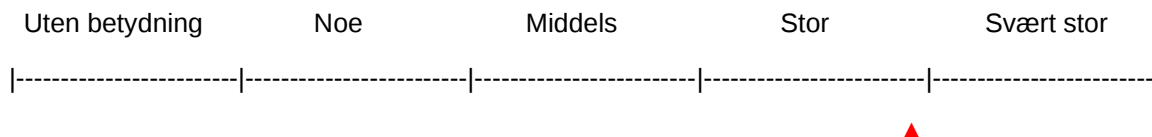
Figur 5.12. Strandsonen mot Lagmannsholmen med Equinorbygget i bakgrunnen. Kyststien passerer lang stranda.

Figur 5.13. Kyststien strekker seg langs kysten av Fornebulandet fra Lysakerelva til Rolfsbukta [3].

Verdivurdering:

Strandsonen mellom Sjøflyhavna og Lysaker har en høy brukerfrekvens av både lokale, regionale og nasjonale brukere. Området byr på mange opplevelseskvaliteter, med muligheter for bading, fiske, SUP, fuglekikking, turgåing, jogging med mer. Det er godt tilrettelagt for et stort mangfold av aktiviteter, og har en spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet. Verdien vurderes som stor, opp mot svært stor verdi.

5.5 Delområde E Lagmannsholmen

Registreringskategori: Andre friluftslivsområder

Lagmannsholmen naturreservat ligger i strandsonen ned mot Telenorbygget. Formålet med vernet er å bevare en viktig geologisk lokalitet for forståelse av Oslofeltets fossilførende bergarter, samt ivareta et rikt plante- og dyreliv, særlig ut fra hensynet til sjøfuglene og deres hekkeplasser (Figur 5.14). Som geologisk reservat er lokaliteten særlig brukt i undervisningssammenheng av forsknings- og undervisningsinstitusjoner. Langs strandlinjen er det fin gang- og sykkelsti, og det er satt opp skilt ved inngangen til reservatet som forklarer både geologi og vegetasjon. I tillegg til å ha geologisk verdi, er reservatet en viktig hekkeplass for flere sjøfuglarter, som gjør området attraktivt for fuglekikking. Reservatet har ferdselsforbud mellom 15. april og 15. juli.

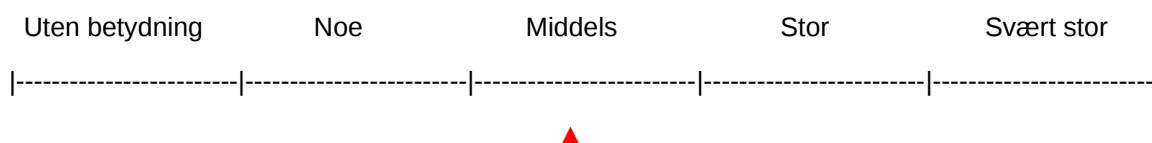
Innenfor naturreservatet Lagmannsholmen ligger dykkerfeltet «Fornebuveggen» som er et av de nærmeste dykkerfeltene i forhold til utfart fra Oslo. Feltet består av en bratt vegg som går fra ca. 7-12 meters dyp. Nedenfor vegg og rett nord for holmen ligger et lite båtvrak som gjør området attraktivt som oppholdssted for fisk og dermed interessant for dykkere. Ifølge Bærum undervannsklubb har dette vært et attraktivt område med mye anemoner etc. Stedet har tidligere vært populært på grunn av nærhet til nærmiljø og lett adkomst med bil. Etter utbyggingen av Fornebu er bruken av området imidlertid redusert på grunn av manglende parkeringsmuligheter i nærområdet, og det er få som benytter området til dykking i dag (dialog Bærum undervannsklubb).

Figur 5.14. Lagmannsholmen naturreservat. Reservatet har ferdselsforbud i perioden 15.april til 15. juli.

Verdivurdering:

Lagmannsholmen har en moderat brukerfrekvens, av primært lokal og regional betydning. Området er i mindre grad tilrettelagt for friluftsliv og har i periodevis en begrenset tilgjengelighet for allment friluftsliv. Som naturreservatet med geologisk og ornitologisk verdi er området egnet for enkelte brukergrupper, og brukes bl.a. i undervisningssammenheng og til rekreasjon. Verdien vurderes som *middels*.

5.6 Delområde F Lysakerfjorden

Registreringskategori: Utfartsområde, strandsone med tilhørende sjø og vassdrag, leke- og rekreasjonsområde, andre friluftslivsområder

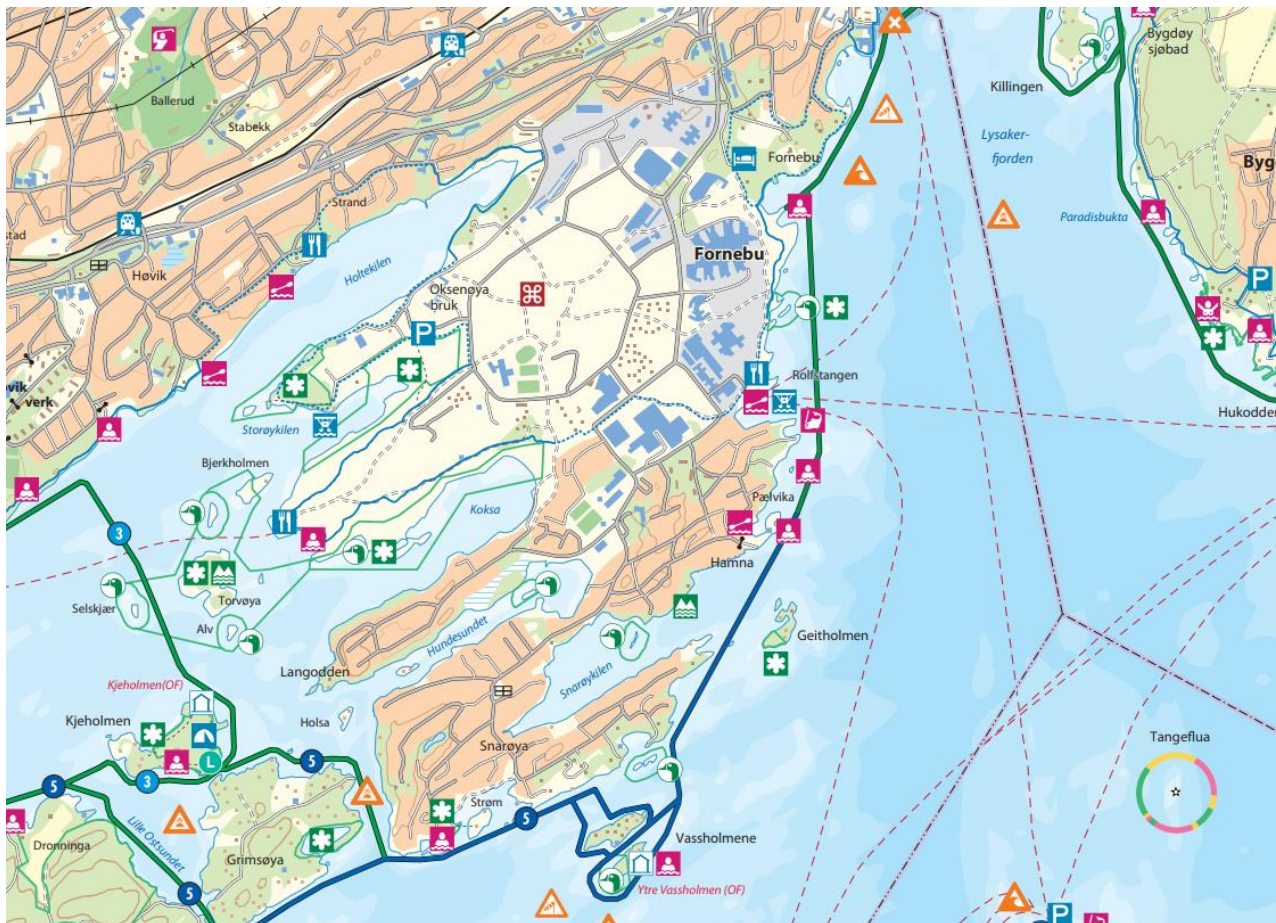
Delområdet utgjør indre del av kystsonen langs Fornebulandet, og strekker seg fra Snarøykilen og inn mot Lysakerelven. Indre del av Lysakerfjorden har en stor bruksfrekvens, av særlig lokale og regionale, og av og til nasjonale brukere. Flere lokale lag og foreninger som brettseilerklubber, seilforeninger, ro- og kajakkklubber og dykkerklubber holder til ved Lysakerfjorden, hvorav flere tilbyr sommerleirskoler og kurs. Kysten blir brukt til varierende friluftslivsaktiviteter som vindsurfing, SUP, kajakkpadling, fritidsbåter, seiling, bading, dykking, fiske og snorkling med mer (Figur 5.15). Hovedbruken ligger til sommeren, men fjorden er også noe brukt på vinterstid til isfiske, skøyteturer og generell rekreasjon. På østkysten av Fornebulandet inngår flere badeplasser som Fornebukta, Pelvikodden, Rolfstangen. Rolfstangen er et populært utgangspunkt for vindsurfing i Lysakerfjorden som benyttes relativt ofte.

Fiske i sjøen er en betydelig friluftslivsaktivitet. Lysakerfjorden er et særlig viktig område for fiske, både etter saltvannsarter og sjøørret, samt fangst av krabbe, sjøkreps og hummer. Sjøørret regnes som den viktigste arten utenom saltvannsfisk for fritidsfiske i området. Fiske etter sjøørret i Oslofjorden har økt mye de siste 20-30 årene, i hovedsak i form av stangfiske [4]. Fritidsfiske foregår i alle deler av fjorden som er tilgjengelig fra land og med fritidsbåter.

Det går en kjent padlerute langs hele kystlinjen av Fornebu fra Lysakerelven og sørover langs land (Figur 5.16). Både Rolfsbukta og Pelvika gir mulighet for å sette ut kajaker. I tillegg er det kajakklagring på Sollerudstranda rett ved utløpet av Lysakerelven. Området hvor friluftsliv planlegges anvendes hyppig av medlemmer i Oslo Kajakklubb på daglige turer fra klubbanlegget ved Bestumkilen og vestover på Bærumsiden av Oslofjorden. I sommerhalvåret er det stor småbåttrafikk og seiling inn og ut av Lysakerfjorden. Lysakerfjorden brukes også i stor grad av fritidsfiskere hele året, og det finnes flere gode fiskeplasser.

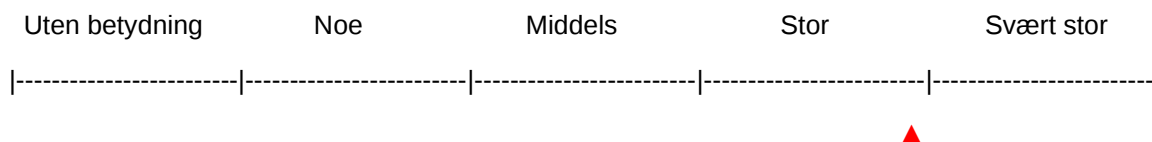
Figur 5.15. Lysakerfjorden. Bilde er tatt fra badehuset nedenfor Telenorbygget mot Lagmannsholmen og Equinorbygget.

Figur 5.16. Padleruter rundt Fornebu. Kilde: Oslofjordens Friluftsråd [5].

Verdivurdering:

Lysakerfjorden har en omfattende friluftslivbruk av lokale og regionale brukere, til tider også nasjonale brukere. Fjorden har en stor betydning som friluftslivsområde, og brukes mye sommerstid, men også noe vinterstid. Det er et bredt spekter av friluftslivsaktiviteter som bl.a. padling, fisking, vindsurfing, båtturer, og brukergruppene er svært varierte. Verdien vurderes ut ifra dette til *stor, opp mot svært stor verdi*.

5.7 Ny friluftssøy

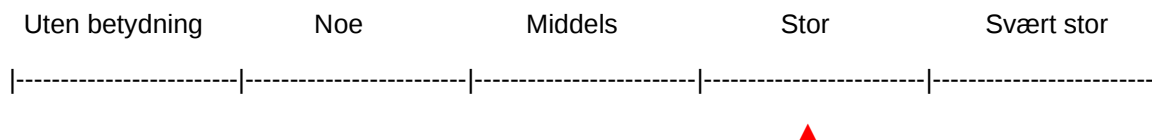
Registreringskategori: Utfartsområde, strandsone med tilhørende sjø og vassdrag, leke- og rekreasjonsområde, andre friluftslivsområder

Området det planlegges ny friluftssøy er i dag primært brukt til maritime aktiviteter i og på sjø. I sommerhalvåret er området i sjø særlig populært for kajakkpadling, vindsurfing, Stand-Up-Paddle (SUP), seiling, bading, dykking og snorkling. Det er også stor båttrafikk inn og ut av Lysakerfjorden og hele kystlinja

er mye brukt av fritidsbåter. Flere lokale lag og foreninger som brettseilerklubber, seilforeninger, ro- og kajakklubber og dykkerklubber holder til i området, hvorav flere tilbyr sommerleirskoler og kurs. Området hvor friluftssøya planlegges anvendes hyppig av medlemmer i Oslo Kajakklubb på daglige turer fra klubbanlegget ved Bestumkilen og vestover på Bærumsiden av Oslofjorden. Det går en kjent padlerute langs hele kystlinjen av Fornebu fra Lysakerelven og sørover langs land.

Verdivurdering:

Området for ny friluftssøy har en omfattende friluftslivbruk av lokale og regionale brukere, til tider også nasjonale brukere. Lysakerfjorden har en stor betydning som friluftslivsområde, og brukes mye sommerstid, men også noe vinterstid. Det er et bredt spekter av friluftslivsaktiviteter som bl.a. padling, fiske, vindsurfing, båtturer, og brukerguppene er svært varierte. Verdien vurderes ut ifra dette til *stor verdi*.

5.8 Oppsummering av verdisatte delområder

I tabellen nedenfor oppsummeres verdiene for hvert delområde innenfor utredningsområdet.

Tabell 5.1. Oppsummering av verdisatte delområder for fagtema friluftsliv.

Delområde	Beskrivelse	Verdi
Delområde A	Fornebupromenaden	Stor
Delområde B	Fornebukta	Stor
Delområde C	Smedtangen	Svært stor
Delområde D	Strandsonen mellom Sjøflyhavna - Pellvika	Stor
Delområde E	Lagmannsholmen	Middels
Delområde F	Lysakerfjorden	Stor
Ny friluftssøy		Stor

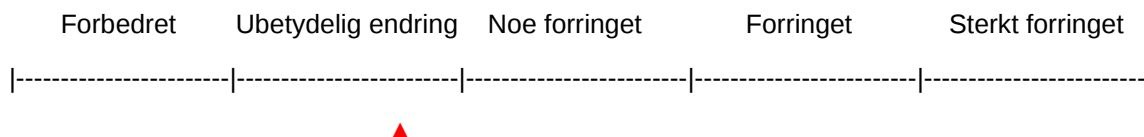
6 Vurdering av påvirkning og konsekvens

6.1 Delområde A Fornebupromonaden

Påvirkning:

Fornebupromonaden vil ikke bli direkte berørt av tiltaket, men øya vil bli godt synlig fra deler av området. Tiltaket vil påvirke utsikten mot fjorden i noen grad. Tiltaket vurderes å ha ingen eller liten påvirkning på bruken av friluftslivsområdet, og dagens opplevelseskvaliteter vil opprettholdes i størst mulig grad. Når det gjelder virkninger for viktige ferdselsårer som gang- og sykkelvei, samt andre tilknyttede stier og grønne korridorer, vil tiltaket ikke medføre noen fysiske barriereeffekter.

Påvirkningen på delområdet vurderes til «ubetydelig endring».

Konsekvens: Stor verdi sammenholdt med ubetydelig endring gir konsekvensgrad **ingen/ubetydelig (0)** for delområdet.

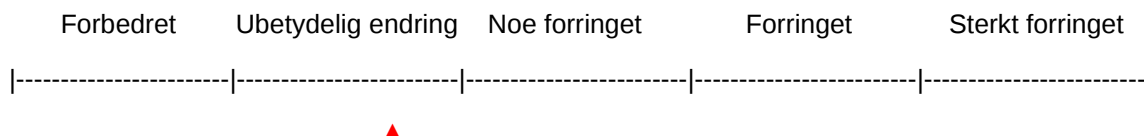
6.2 Delområde B Fornebukta

Påvirkning:

Fornebukta vil ikke bli direkte berørt av tiltaket, men øya vil kunne bli synlig fra deler av området, særlig fra Smedtangen i sør. De topografiske forholdene gjør at strandsonen ligger relativt godt skjermet fra tiltaket, slik at den visuelle påvirkningen fra friluftslivsområdet vil være relativt begrenset.

Bruken av området er hovedsakelig knyttet til badeplassene, parkområdene, bryggene og turstiene i området. Foruten at øya vil bli synlig fra enkelte turstier/tuområder langs strandsonen, vurderes tiltaket å ha ingen eller liten påvirkning på bruken av friluftslivsområdet, og dagens opplevelseskvaliteter vil opprettholdes i størst mulig grad. Når det gjelder virkninger for turstier og grønne korridorer, vil tiltaket ikke medføre noen fysiske barriereeffekter.

Påvirkningen på delområdet vurderes til «ubetydelig endring».

Konsekvens: Stor verdi sammenholdt med ubetydelig endring gir konsekvensgrad **ingen/ubetydelig (0)** for delområdet.

6.3 Delområde C Smedtangen

Påvirkning:

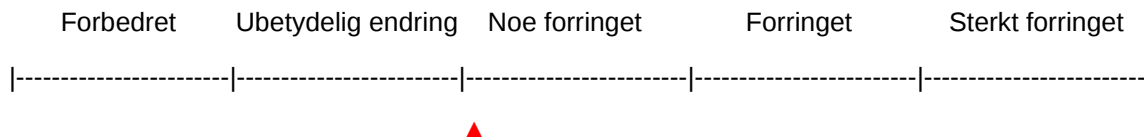
Smedtangen vil ikke bli direkte berørt av selve øyfyllingen, men etablering av brufundamenter til planlagt tilkomstbru vil kunne medføre et mindre permanent terrenginngrep og arealbeslag i strandsonen. Tiltaket vil også kunne bli godt synlig fra østre deler av friluftslivsområdet mot sjøen.

For brukere som benytter området til turgåing, trening og rekreasjon vil den visuelle påvirkningen kunne gi en negativ opplevelse og muligens noe redusert attraktivitet. For andre brukere vil en friluftslivsområde kunne være et positivt tilskudd til området. Tiltaket vil bli svært godt synlig fra badehuset som ligger rett ved tiltaksområdet. Badehuset utgjør et særegent fotomotiv på Fornebu. Friluftslivsområdene vil være et nytt element i det ellers åpne kystlandskapet i Lysakerfjorden, slik at noen vil kunne oppleve at utsikten forringes, mens andre vil kunne oppleve øya som et nytt, interessant landskapselement.

Når det gjelder virkninger for turstier og grønne korridorer, vil tiltaket ikke medføre noen fysiske barriereeffekter. Tiltaket medfører ingen eller lite redusert tilgjengelighet til friluftslivsområdet sammenlignet med dagens situasjon.

Tiltaket vil kunne medføre et mindre inngrep i det statlige sikra friluftslivsområdet. Dersom tiltaket berører det statlige sikra området, kan dette løses ved å justere tiltaket eller eventuelt å søke dispensasjon om omdisponering til kommunen.

Påvirkningen på delområdet vurderes til «noe forringelse», på grensen til «ubetydelig endring».

Konsekvens: Svært stor verdi sammenholdt med noe forringelse gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)** for delområdet.

6.4 Delområde D Strandsonen mellom Sjøflyhavna - Lysaker

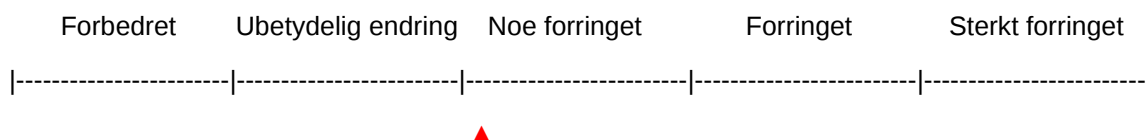
Påvirkning:

Etablering av brufundamenter til planlagt tilkomstbru vil kunne medføre et mindre permanent terrenginngrep og arealbeslag i strandsonen. Den nye øya vil bli godt synlig fra strandsonen, og begrense utsikten mot fjorden i noen grad. Friluftslivsområdene vil være et nytt element i det ellers åpne kystlandskapet i Lysakerfjorden, slik at noen vil kunne oppleve at utsikten forringes, mens andre vil kunne oppleve øya som et nytt, interessant landskapselement.

Bruken av strandsonen er knyttet til bading, turgåing, jogging, generell rekreasjon, fiske, ilandstigning for kajakk med mer. Selv om tiltaket vil kunne medføre et mindre inngrep i strandsonen, slik at tilgangen til deler av den vil bli noe dårligere enn før, vil brukerne sannsynligvis ikke oppleve området som mindre attraktivt enn tidligere.

Når det gjelder virkninger for kyststien og andre turstier i strandsonen, vil tiltaket ikke medføre noen fysiske barriereeffekter.

Påvirkningen på delområdet vurderes til «noe forringelse», på grensen til «ubetydelig endring».

Konsekvens: Stor verdi sammenholdt med noe forringelse gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)** for delområdet.

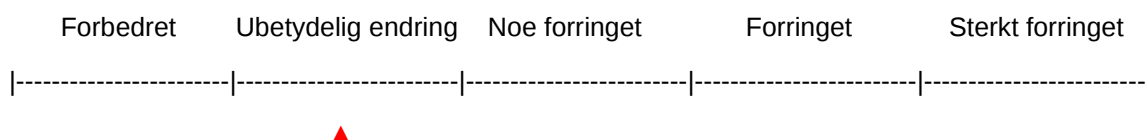
6.5 Delområde E Lagmannsholmen

Påvirkning:

Lagmannsholmen naturreservat vil ikke bli direkte berørt av tiltaket, men øya vil kunne bli synlig fra deler av området. Utfyllingen av øya planlegges nært inntil verneområdet, men det forutsettes at tiltaket ikke vil berøre selve vernegrensen. Bruken av området for friluftsliv er knyttet til turgåing og rekreasjon, fuglekikking, naturopplevelser, samt undervisning og forskning. Øya vil kunne gi visuelle virkninger, men det forventes ikke at bruken av området vil svekkes, eller at brukerne vil oppleve området som mindre attraktivt enn tidligere. Tiltaket medfører ikke redusert tilgjengelighet til friluftslivsområdet sammenlignet med dagens situasjon.

I naturreservatet ligger det også et kjent dykkerfelt. Det vurderes at dykkerfeltet ikke bli direkte berørt av utfyllingen.

Påvirkningen på delområdet vurderes til «ubetydelig endring».

Konsekvens: Middels verdi sammenholdt med ubetydelig endring gir konsekvensgrad **ingen/ubetydelig (0)** for delområdet.

6.6 Delområde F Lysakerfjorden

Påvirkning:

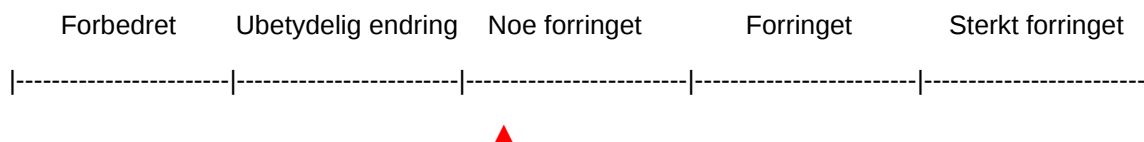
Ny friluftsliv medfører en utfylling i indre deler av Lysakerfjorden. Øyas beliggenhet i fjorden gjør at den vil bli godt synlig fra områder som ligger på lang avstand. Øya vil endre landskapsopplevelsen i noen grad, men det forventes ikke at dagens bruk av området vil svekkes, eller at brukerne vil oppleve området som mindre attraktivt enn tidligere.

Indre deler av fjorden er mye brukt til kajakkpadling, vindsurfing, fritidsfiske og båtliv. Tiltaket medfører et arealbeslag og fysiske endringer i området, som vil kunne gi barrierevirkninger for utøvelse av disse aktivitetene. For padlere, vindsurfere, badere og fritidsbåter som benytter området betyr dette at området som blir beslaglagt blir permanent utilgjengelig. For å tilgjengeliggjøre området mellom strandsonen og den nye øya er det lagt til grunn at adkomstbrua skal ha passasjemuligheter for kajakk. For fritidsbåter, vindsurfere og andre som vanligvis passerer gjennom området vil tiltaket medføre til at forbindelseslinjer blir noe forlenget.

Utfyllingen i fjorden vil kunne gi noe negative virkninger for viktige oppholdsområder for fiskbare bestander som sjørret. Hvorvidt tiltaket vil medføre direkte negative konsekvenser for fritidsfisket er imidlertid vanskelig å forutse, men de potensielle virkningene anses som små.

Samtidig vil en ny friluftssøy kunne være et positivt tilskudd til friluftslivet i Lysakerfjorden. Tiltaket vil tilrettelegge for nye friluftssarealer som vil gjøre området mer attraktivt for diverse brukergrupper og friluftaktiviteter. Blant annet skal det anlegges grøntområder, turstier, benker, leke- og aktivitetsarealer, badeplasser med mer som potensielt vil kunne ha en positiv effekt på friluftslivsopplevelsen.

I sum vurderes påvirkningen på delområdet til «noe forringelse», på grensen mot «ubetydelig endring»

Konsekvens: Stor verdi sammenholdt med noe forringelse gir konsekvensgrad **noe negativ (-)** for delområdet.

6.7 Ny friluftssøy

En forventet økt befolkningsvekst på Fornebu og i Bærum vil skape et større press på eksisterende grøntarealer, friområder og naturområder. I henhold til kommunedelplan 3 for Fornebu (KDP3) skal det tilrettelegges for at deler av eksisterende parker og naturområder på Fornebu skal videreutvikles for økt bruk for å dempe aktiviteten og belastningen på mer sårbare områder [6]. En ny friluftssøy utenfor Fornebu vil være i tråd med økt befolkning og behov for friluftslivsområder i Bærum kommune.

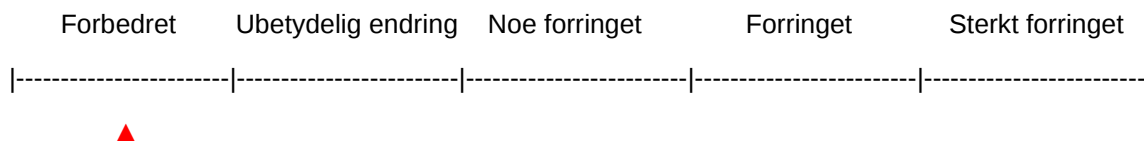
Den planlagte friluftssøya har som formål å tilgjengeliggjøre friluftsliv for flere, og tilrettelegge for et mangfoldig tilbud av aktiviteter på land og i sjø. Samtidig er det ønskelig å skape gode oppholdsrom og naturopplevelser i nærmiljøet. Etablering av friluftssøya vil gi positive virkninger ved å bl.a. tilgjengeliggjøre større friluftssarealer på Fornebu. Det er planlagt å tilrettelegge for varierende bruk med turstier, badeplasser, leke- og rekreasjonsområder, benker og toalett- og sanitæranlegg. Øya vil ha en mest mulig universell utforming og tilpasses landskapet og omgivelsene rundt. Tiltaket vil skape nye friluftslivsområder og øke arealet av grøntområder på Fornebu, som vil bidra til å gi flere folk tilgang til grøntområder og en mer rettferdig fordeling av disse.

Tilgang på attraktive uteområder er en viktig del av folks trivsel og livskvalitet. Ved å tilrettelegge for varierte friluftslivsaktiviteter som f.eks. turstier, lekeareal, badeplasser og grøntområder med mer, vil området der øya er tenkt plassert kunne bli mer attraktivt for flere brukergrupper. Nye ferdselskorridorer og grøntområder gir mulighet for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Opplevelseskvalitetene ved en ny friluftssøy kan være vanskelig å forutse, og vil variere mellom ulike brukere. F.eks. kan et inngrepsfritt område være viktig for naturopplevelsen for mange, mens det for andre vil være andre viktige kvaliteter som tilfører området en verdi for friluftslivet. Resultater fra spørreundersøkelsen i medvirkningsportalen utført i forbindelse med denne

utredningen, viste at flertallet mente at en friluftsliv øy var et attraktivt tilbud. De aller fleste svarte ja på spørsmålet om de ville bruke øya.

Fra land er adkomst til den nye øya planlagt via bru. Det er også lagt til grunn at det vil tilrettelegges for å legge til med fritidsbåter og kajaker på øya. Fra land vil øya også være tilgjengelig og tilrettelagt for rullestolbrukere. Anleggelse av nye ferdselsårer til øya vil også kunne binde viktige friluftslivsområder sammen, og medføre økt bruk av friluftslivsområdene.

I sum vurderes påvirkningen på delområdet til «forbedret».

Konsekvens: Stor verdi sammenholdt med forbedret gir konsekvensgrad **betydelig forbedring (++)** for delområdet.

7 Konsekvenser i anleggsperioden

Det legges til grunn av man i anleggsfasen skal ta i bruk eksisterende veinett i størst mulig grad for å unngå opparbeiding av grøntområder og unødige slitasje i terrenget. Økt anleggstrafikk vil medføre økt press på det lokale veinettet inn og ut av anleggsområdet. For beboere og nærmiljøet vil det kunne bli periodevis redusert fremkommelighet. Midlertidig tilkomstvei til anleggsområdet vil krysse viktige ferdselsforbindelser for mange trafikanter, og det kan gi ulemper i form av redusert fremkommelighet til viktige friluftslivsområder som f.eks. strandsonen. Det forutsettes at sikkerhet og fremkommelighet for mange trafikanter ivaretas ved f.eks. god skilting av alternative/omlagte ruter, etablering av midlertidige adkomstveier eller fysisk separering av mange trafikanter og biltrafikk. Det vil være viktig å gi god informasjon om hvor det er mulig å komme ned til strandsonen til enhver tid. Tilgangen til strandsonen vil i perioder også bli noe redusert som følge av anleggsarbeidene. Det forutsettes at det legges til rette for at gående og syklende får en adkomstmulighet ned til sjø mens arbeidene pågår.

Det er i denne fasen ikke avklart hvor lenge anleggsperioden vil vare, men det anses som sannsynlig at det tar 3-4 år å etablere steinfyllingen i sjø. Øyoverflaten vil opparbeides når fyllingsarbeidene er avsluttet og ny gangbru antas å stå klar i løpet av året etter at fyllingen er etablert. Anleggsaktiviteten vil kunne oppleves som belastende for beboere og de som oppholder seg i nærmiljøet mens anleggsperioden pågår. Særlig massetransport til og fra anlegget vil oppleves som belastende.

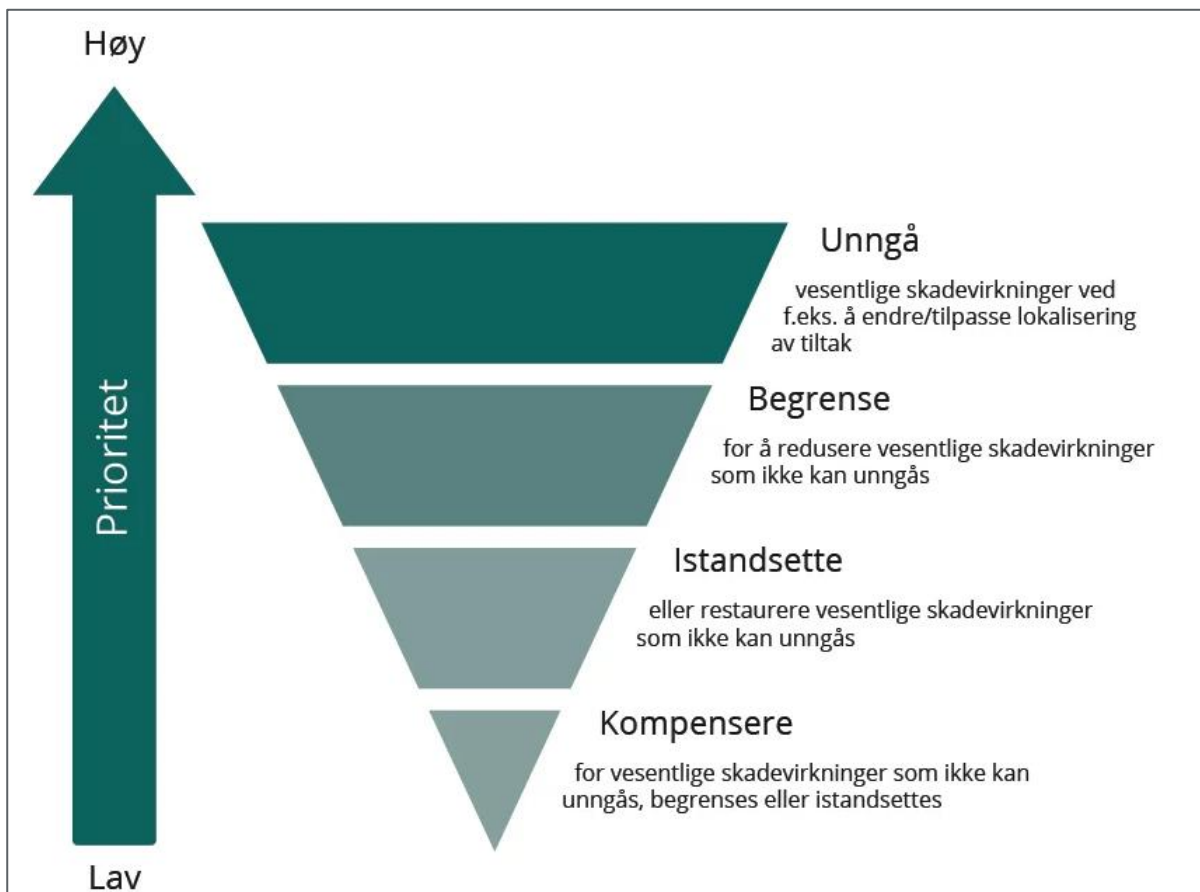
Det finnes to overordnede alternativer for massetransport til friluftslivsområdene, se kap. 2.2.1 og 2.2.2. Alternativ A innebærer massetransport med lastebil til tiltaksområdet. Det vil være nødvendig med en midlertidig anleggsvei ut til sjøen, samt arealer for mellomlagring av masser på land. Når gangbro til friluftslivsområdene bygges, vil det også være nødvendig med riggområde og areal for midlertidig lagring av byggematerialer på land. Det vil videre være behov for å etablere en eller flere midlertidige kaianlegg nær tiltaksområdet. Økt belastning på veinettet inn og ut av tiltaksområdet i forbindelse med massetransport på land vil kunne medføre redusert fremkommelighet mens anleggsperioden pågår. Støy og støv fra anleggsmaskiner og massetransport på land vil i perioder gi negativ påvirkning på nærliggende beboere og friluftslivsområder, i form av redusert trivsel og at områdene oppleves som mindre egnet for rekreasjon og friluftsliv. Særlig de mest nærliggende områdene Fornebupromenaden, Fornebukta, Lagmannsholmen, Smedtangen og strandsonen forventes å bli berørt. Ved massetransport på land vil flere friluftslivsområder bli utsatt for støy, særlig i de mest intensive periodene med utfyllingen og massetransport av stein til og fra anlegget. Natur- og landskapsopplevelsen vil også kunne bli midlertidig redusert. Ifølge beregningene vil ingen boliger bli utsatt for støy over grenseverdiene dersom arbeidet begrenses til dag- og kveldstid. Nattarbeider frarådes ettersom dette vil medføre store overskridelser av grenseverdiene ved flere boliger. For vurderinger av støy knyttet til tiltakets anleggs- og driftsfase, er det utarbeidet en egen fagrapport for støy [7]. Midlertidig anleggsvei på land vil også krysse viktige ferdselsforbindelser for mange trafikanter, som vil kunne skape fysiske barriereeffekter og redusert fremkommelighet mens anleggsperioden pågår.

Transportalternativ B innebærer massetransport på lekter til Fornebu. Massene fraktes via sjøveien fra Sandviksbukta, Sollerudstranda, Filipstadkaia eller Grønlia til tiltaksområdet. Det vil ikke være nødvendig med mellomlagring av masser på Fornebu eller etablering av lekterkai ved friluftslivsområdene. Riggområdet på land ved friluftslivsområdene vil kunne reduseres til én sesong, når gangbrua bygges. Anleggstrafikk med båt/lekter og anleggsarbeid i sjø vil også kunne redusere dagens bruk av området til opphold og friluftslivsaktiviteter i strandsonen, som f.eks. vannsport, dykking/snorkling, fiske, seiling, båtliv og kajakkpadling. Utskipningssted ved Fornebu anses som det mest ideelle alternativet for å begrense anleggstrafikken i sjø. Masseflukt fra anleggsarbeider i sjø vil kunne medføre blakking i sjø, og fiskere/dykkere/padlere vil kunne oppleve dette som negativt. For å begrense påvirkningen bør bruk av lenser vurderes. Sammenlignet med transportalternativ A vil anleggstrafikken og anleggsarbeidene på land foregå i en kort periode ved byggingen av gangbroa.

Midlertidig anleggsvei og riggareal berører søndre deler av det statlig sikra friluftslivsområde Smedtangen, og vil medføre midlertidige arealbeslag her. Deler av friområde ned til strandsonen vil være mindre egnet eller midlertidige utilgjengelig i en periode. Dette gjelder også kyststien som krysser området. Ved massetransport på land vil midlertidig anleggsvei og riggareal brukes hele anleggsfasen (3-4 år), mens den ved transport med lekter vil begrenses til under byggingen av gangbro.

8 Skadeforebyggende tiltak

Konsekvensutredningen skal beskrive de tiltakene som er planlagt for å unngå, begrense, istandsette og hvis mulig kompensere vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn både i bygge- og driftsfasen, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 23. Disse omtales som tiltakshierarkiet og er illustrert i Figur 8.1.

Figur 8.1. Illustrasjon av tiltakshierarkiet som skal sikre at negative konsekvenser først og fremst unngås, deretter begrenses, istandsettes/restaureres og som siste utvei kompenseres (MD-1941).

8.1 Driftsperioden

I permanent situasjon legges det til grunn at tiltaket ikke vil medføre hindring eller omlegging av ferdselslinjene, slik at adkomsten til friluftslivsområdene ikke vil bli vesentlig endret, og at friluftsliv stort sett vil kunne praktiseres som før. Som et avbøtende tiltak skal det tilrettelegges for passasjemuligheter for kajakk under adkomstbrua. Tiltaket inngår som en del av utredningsgrunnlaget.

Det forutsettes at midlertidige rigg- og anleggsområder skal istandsettes og tilbakeføres til opprinnelig tilstand. Områder som blir berørt av inngrep i anleggsfasen skal istandsettes på en slik måte at de som bruker områdene ikke vil oppleve de som mindre attraktive enn tidligere.

Utfyllingen vil etableres nær dykkerfeltet Fornebuveggen. Dersom utfyllingen gjøres på en riktig måte, vil utfyllingen kunne være et attraktivt sted for undervannsliv og dykking (dialog Bærum undervannsklubb). Dersom det er ønskelig å tilrettelegge for dyreliv under vann bør siden som vender vekk fra Fornebu fylles ut

med store steinblokker uten at det legges finere masser oppå. Store steiner vil gi godt feste for bunnfaste organismer som anemoner, tang og tare etc. I tillegg vil sprekker og åpninger skape gjemmesteder for fisk, krabber og hummer. Jetéen i Drøbaksundet er et godt eksempel på en slik menneskeskapt utfylling med rikt dyreliv.

8.2 Anleggsperioden

Støyreducerende tiltak i spesielt utsatte boligområder og friluftslivsområder bør vurderes mens det mest intensive anleggsarbeidet pågår. Særlig støy på kvelds- og nattestid kan være meget plagsomt. Støybelastningen kan unngås ved å innføre restriksjoner for anleggsaktiviteter på kvelds- og nattestid. Nattarbeider frarådes ettersom dette vil medføre store overskridelser av grenseverdiene ved flere boliger. Midlertidig støy- og støvskjerm bør etableres mellom viktige friluftslivsområder og tilgrensende riggområder. For flere vurderinger knyttet til støy, se fagrapport anleggsstøy.

Belysningen i rigg- og anleggsområder kan virke sjenerende. Nærmeste bolig ligger ca. 500 m unna rigg- og anleggsområdet, slik at virkningene for bebyggelse vurderes som minimale. Generelt vil visuell skjerming av riggområder og anleggsområder ha en god effekt, da andre virkninger av anleggsarbeidet ofte oppleves som mindre plagsomme når man ikke har direkte innsyn til aktivitetsområdene.

Alternative ruter/midlertidige adkomstveier for gående og syklende skal skiltes tydelig, og det skal gis informasjon om hvilke områder som er åpne for gjennomgang, for å sikre tilgang til friluftslivsområder. Dette gjelder særlig der rigg- og anleggsområder krysser gang- og sykkelstier, turstier og kyststi langs strandsonen. Deler av Snarøyveien og interne grusveier ned til sjø vil benyttes som adkomst til grensede rigg- og anleggsområder. Det anbefales at gående og syklende som benytter gang- og sykkelveien separeres fysisk fra anleggstrafikk ved f.eks. en midlertidig gangbru eller gjerde.

Det er svært viktig at befolkningen gis god informasjon i forkant om når og hvordan spesielt støyende eller inngripende anleggsarbeider skal foregå. Dette vil bidra til å redusere usikkerhet og negative opplevelser.

Masseflukt fra utfyllingsarbeidet vil kunne medføre blakking av vannet i Lysakerfjorden, og fiskere/padlere/dykkere vil kunne oppleve dette som negativt. For å begrense påvirkningen bør bruk av lenser vurderes.

9 Samlet konsekvens

I det følgende gis en vurdering av de samlede konsekvensene for friluftsliv. Det foreligger kun ett alternativ av tiltaket (alternativ 1 – utbyggingsalternativet). De samlede konsekvensene av tiltaket er her vurdert opp mot nullalternativet.

Eksisterende friluftslivsområder vil i liten grad bli direkte berørt av den nye friluftløypa på Fornebu. Anleggelse av adkomstbru vil kunne medføre et mindre inngrep i strandsonen og i det statlig sikrede friluftslivsområdet Smedtangen. Utfyllingen i sjø vil medføre et arealbeslag i Lysakerfjorden, som vil gi fysiske barriereeffekter for utøvelse av friluftslivsaktiviteter i sjø som f.eks. padling, vindsurfing, fritidsfiske og båtliv. For brukere som vanligvis passerer gjennom området vil tiltaket medføre at forbindelseslinjer blir noe forlenget. Som et avbøtende tiltak er det lagt til grunn at adkomstbrua mellom strandsonen og øya skal ha passasjemuligheter for kajakk.

Når det gjelder viktige ferdselsforbindelser og grønne korridorer på land som f.eks. Fornebupromenaden og kyststien langs strandsonen, vil ikke tiltaket medføre noen fysiske barriereeffekter, og friluftslivsområdene vil være like lett tilgjengelige som i dag.

Konsekvensene er primært knyttet til visuelle virkninger i form av at tiltaket vil bli godt synlig fra enkelte friluftslivsområder og ferdselsforbindelser, og vil kunne endre landskapsopplevelsen sammenlignet med dagens situasjon. For lokale beboere og folk som benytter seg av friluftslivsområdene vil den nye øya kunne begrense utsikten utover mot fjorden. Noen brukere som benytter området til aktivitet og rekreasjon vil kunne oppleve at øya forringer landskapsopplevelsen, mens den for andre vil kunne tilføre området nye visuelle kvaliteter.

Områdets beliggenhet i Lysakerfjorden gjør at eksisterende lydbilde allerede er påvirket av noe støy fra båttrafikk, særlig i sommerhalvåret da båtaktiviteten er størst. Økt menneskelig aktivitet på øya vil kunne medføre noe økt støy fra musikkanlegg og båttrafikk, men støynivået vil ikke overskride de gjeldende grenseverdiene for støy i T-1442:2021. Den ferdige etablerte øya forventes å medføre ingen/liten endring i lydbilde sammenlignet med dagens situasjon.

Friluftløypa har som formål å tilgjengeliggjøre friluftsliv for flere, og tilrettelegge for et mangfoldig tilbud av aktiviteter på land og i sjø. Samtidig er det ønskelig å skape gode oppholdsrom og naturopplevelser i nærmiljøet. Det er planlagt å tilrettelegge for varierende bruk med turstier, badeplasser, leke- og rekreasjonsområder, benker og toalett- og sanitæranlegg. Øya vil kunne tilføre området nye opplevelseskvaliteter, med aktivitetsmuligheter som turgåing, lek- og rekreasjon, bading, soling, grilling med mer. Det vil også være muligheter for å legge til med båt og kajakk, samt utøve aktiviteter i sjø som fiske og snorkling/dykking og annen vannsport. Både atkomst fra land og turveier på øya vil tilrettelegges for rullestolbrukere. Nye ferdselskorridorer og grøntområder vil kunne gi muligheter for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Ferdselsårer til øya vil også kunne binde viktige friluftslivsområder sammen, og gi økt bruk av friluftslivsområdene.

Tiltaket vil gi positive virkninger for friluftslivet, gjennom å skape nye friluftslivsområder og øke arealet av og tilgangen til grøntområder på Fornebu. Resultater fra medvirkningen utført i forbindelse med denne utredningen, viste at ser på øya som et attraktivt tiltak, og ønsker å bruke den.

Selv om etablering av øya vurderes å gi noen negative virkninger for eksisterende friluftslivsområder vurderes de positive virkningene av et nytt område med god tilrettelegging for friluftslivsaktiviteter og rekreasjon som større. Den samlede konsekvensgraden for friluftsliv vurderes som «**positiv**».

Tabell 9.1. Sammenstilling av konsekvenser og rangering av alternativer.

Delområde	Alternativ 0 - konsekvenser	Alternativ 1 - konsekvenser
Delområde A Fornebupromenaden	0	0
Delområde B Fornebukta	0	0
Delområde C Smedtangen	0	-
Delområde D Strandsonen mellom Sjøflyhavna – Lysaker	0	-
Delområde E Lagmannsholmen	0	0
Delområde F Lysakerfjorden	0	-
Ny friluftssøy	0	++
Avveining	Ingen negative eller positive konsekvenser	Tiltaket vil kunne gi noe, men få negative virkninger på eksisterende friluftslivsområder. Virkningene er primært knyttet til mindre inngrep i strandsonen og i Smedtangen, samt fysiske barriereeffekter i sjø. Tiltaket vil bli godt synlig fra enkelte friluftslivsområder og ferdselsforbindelser, og vil kunne endre landskapsopplevelsen. Til tross for noe negative virkninger for eksisterende friluftslivsområder, vurderes tiltaket totalt sett å være en forbedring for tema friluftsliv sammenlignet med dagens situasjon. Den nye friluftssøya vil gi positive virkninger for friluftslivet, gjennom å skape nye friluftslivsområder og øke arealet av og tilgangen til grøntområder på Fornebu. Øya vil kunne tilføre området nye opplevelseskvaliteter, med mange aktivitetsmuligheter. De positive konsekvensene for friluftssøya er tillagt betydelig vekt i den samlede konsekvensgraden.
Samlet konsekvensgrad	Ubetydelig konsekvens	Positiv konsekvens
Rangering	2	1
Forklaring til rangering	Dagens situasjon, uten nye inngrep.	I sum vurderes de positive virkningene ved den nye friluftssøya som større enn de negative, slik at den samlede konsekvensgraden for friluftsliv vurderes som « positiv ».

10 Referanser

- [1] Bærum kommune, «Planprogram Ny friluftsliv i Lysakerfjorden,» 2017.
- [2] Miljødirektoratet, «Veileder konsekvensutredninger for klima og miljø (M-1941),» 2020.
- [3] Oslofjorden.com, «Oslofjorden.com,» Februar 2022. [Internett]. Available: https://www.oslofjorden.com/badesteder/kart_badeplasser_baerum_kommune.html.
- [4] Miljødirektoratet, «Forslag til helhetlig plan for Oslofjorden. Ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. Rapport M-1550,» 2019.
- [5] Oslofjorden Friluftsråd, «Ro- og padleruter Indre Oslofjord vest,» [Internett]. Available: <https://www.oslofjorden.org/wp-content/uploads/2019/07/Slependen-turkort.pdf>.
- [6] Bærum kommune, «Kommunedelplan 3 Fornebu. Notat 1/2017: Fantastiske Fornebu Om plan og rammer, eksisterende forhold - muligheter og utfordringer,» 2017.
- [7] Norconsult, «Friluftsliv i Lysakerfjorden. Fagrapport anleggsstøy,» 2022.
- [8] Miljødirektoratet, «Naturbase.no,» Februar 2022. [Internett]. Available: <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>.
- [9] Bærum kommune, «Bærum kommune,» Februar 2022. [Internett]. Available: <https://www.baerum.kommune.no/tjenester/natur-kultur-og-fritid/badeplasser-i-baerum/badeplasser/rolfstangen/>.
- [10] Fiskeravisa.no, «Fiskeavisa.no,» Februar 2021. [Internett]. Available: <https://www.fiskeavisen.no/fiskekart-for-indre-oslofjord/>.
- [11] Windsurf Norge, «Windsurf Norge,» Februar 2022. [Internett]. Available: <https://windsurnorge.no/spot?spotName=Rolfstangen>.
- [12] Klima- og Miljødepartementet, «RETNINGSLINJE FOR BEHANDLING AV STØY I AREALPLANLEGGING (T-1442/2021),» 2021.
- [13] Frivannsliv, «Frivannsliv,» Februar 2022. [Internett]. Available: https://www.frivannsliv.no/pages/jaktkart?gclid=EAlaIQobChMIs-nkzcqz9AIVQ6OyCh3xAAGkEAAYASAAEgJS1_D_BwE.

Muntlige kilder

Oslofjorden Friluftsråd, 2021

Norges Jeger- og Fiskerforbund, 2021

Den Norske Turistforening, 2021

Fornebulandet Vel, 2021

Bærum Undervannsklubb, 2022